DISSERTATIO MEDICA INAUGURALIS, DE HYDROPE:

QUAM

ANNUENTE SUMMO NUMINE,

Ex AUCTORITATE

Amplissimi SENATUS ACADEMICI,

et nobilissimae FACULTATIS MEDICAE *decreto*;

PRO GRADU DOCTORATUS,

SUMMISQUE IN MEDICINA HONORIBUS ET PRIVILEGIIS
RITE ET LEGITIME CONSEQUENDIS,
ERUDITORUM EXAMINI SUBJICIT

DONALDUS MONRO, SCOTO-BRITANNUS.

Ad diem 8 Junii, hora locoque solitis.

EDINBURGI:
Apud HAMILTON, BALFOUR, et NEILL:
M,DCC,LIII.

D. ALEXANDRO MONRO,

ANATOMES ET CHIRURGIAE

IN ACADEMIA EDINBURGENSI

PROFESSORI;

PATRI OPTIMO,

PRAECEPTORI, STUDIORUM FAUTORI;

HANC

DISSERTATIONEM de HYDROPE,

D. D. D. C. Q.

FILIUS,

DONALDUS MONRO.

De Hydrope.

1. QUAE CAVA dicuntur corporis animalis, ea omnia repleta ſunt vel fluidis, vel ſolidis, vel utriſque; quibus, mole aut pondere locum ſibi parantibus, rigidi aut elaſtici, aut contractiles cavorum parietes renituntur.

2. Cava autem ſunt: 1. Humores in gyrum actos deferentia, arteriae, ſcil. venae, cor; &c. 2. Humores a ſanguine ſecretos recipientia, eoſque extra corpus, vel in cavum majus per vias patulas deducentia, e. g. ductus alimentarius, veſica urinaria, fellea, &c. 3. Liquores ſecretos recipientia, quibus nullus niſi in cava primae ſpeciei conceditur egreſſus, ut tela celluloſa, capſulae ſimplices plurimae. 4. Organis aliis continendis deſtinata, qualia ſunt capitis, thoracis, abdominis, &c. cava. Horum verò ſuperficies interna perpetuo rore, ex vaſculis arterioſis ſtillante, madeſcit, qui a venoſis bibulis oſculis reſorptus ſanguini redditur.

3. Liquida in prima et ſecunda ſpecie cavorum contenta, ex variis heterogeneis particulis diverſae indolis compoſita, innumero-

rum fere morborum fomites evadunt.—Obturatis ſecundae ſpeciei emiſſariis, humor aquam mentiens quandoque in cavis congeritur.—Tertia autem et quarta ſpecies aquoſis praecipue ſcatent humoribus, quibus, ſi infarciantur haec cava ultra conſuetam naturae normam, fit morbus, quem ὑδρωπην Graeci vocant; cujus phaenomena, cauſas, varias ſpecies, prognoſin, methodumque medendi, pertractare aggredior.

4. Lympha nimiâ copiâ (§ 3.) cavo incluſa parietes ejus diſtendit, parteſque vicinas comprimit, unde partis morbidae moles aucta, ſenſus ponderis et gravedinis ingratae atque moleſtae, functiones vicinorum organorum turbatae. Haec ſymptomata citius vel ſerius manifeſta redduntur, et mitiora vel acriora fiunt, pro ratione, 1. Vis majoris vel minoris quâ diſtentioni ſuae renituntur parietes cavi in quo continetur aqua. 2. Celeris aut tardioris repletionis ejuſdem ab infuſa lympha. 3. Majoris aut minoris ſenſus parietum cavi. 4. Vicinorum organorum ſenſus, nobilitatis, &c.

5. Aqua ipſa limpida colorem partium, intra quas continetur, non mutat; ubi igitur partes hydropicae inter oculum et lumen oppoſitum

lustrari possunt pellucidae cernuntur. Lympha autem non semper pura in cavum infunditur; subviridem enim et subcruentam saepius vidi; imo, lacti similis quandoque deprehenditur (*a*): pelluciditati igitur non nimis fidendum est.

6. Aqua in parte molli collecta, digitis palpata, cedit, sensumque liquidi subtus moventis praebet. Verum quando parietes densioris et strictioris compaginis sunt, vel cava humore repleta plurimum distenduntur, vel ubi minor aquae copia cavo inest, motus undulatorius liquidi fluentis vix sentitur.

7. Tenuiore humoris extravasati parte a venis resorpta, spissatur reliquum in mucum vel gelatum, unde et oculo et manui diversam ab aqua speciem praebet.

8. Quae in aqua hydropica macerantur organa, laxiora et debiliora deveniunt: si vero stagnatione corrupta fiat intus aqua, partes vicinas erodit, et humore acri in sanguinem resorpto nascitur febricula, convulsio, aliaque acrioris sanguinis symptomata.

9. Variae

(*a*) Hist. de l'Acad. des Sciences, 1700 & 1710.— Bassii observ. med. Dec. 2. obs. 7.

9. Variae admodum sunt hydropis CAUSAE; praecipuas nunc recensere licet.

10. Harum primaria est fibrarum debilitas et laxitas; deficiente enim vi vasorum, liquida nostra in aquosum laticem degenerant, et arteriarum exhalantium oscula patula majorem liquidorum copiam in cavitates transire patiuntur, dum venae minus resorbent. Multis autem modis haecce debilitas inducitur; e. g. evacuationibus quibuscunque nimiis, praecipue vero sanguinis (*b*), — tenui aquosa diaeta (*c*)—morbis vires exhaurientibus, aut totius corporis (*d*), aut organi cujucunque (*e*).

11. Sanguis

(*b*) Anasarca a diuturno mensium profluvio, *Forrestus, lib.* 19. *obs.* 35.— Hydropes hyposarci duo, ab haemorrhagia narium crebra atque diuturna, *Schenk. obs. lib.* 3. *de hydrope, obs.* 9.— Post vomitum 18 librarum sanguinis hydrops ascites, *River. obs. commun.* 15. *p.* 556.— Leucophlegmatia post abortum trimestrem ex evacuatione magnae copiae coagulati sanguinis, *Hoffman. oper. tom.* 3. *cap.* 14. *de hydrope, obs.* 3.

(*c*) Foemina juvenis, cum infantem suum lactaret, ad lac augendum, interdiu et noctu cerevisiam modo simplicem, modo lacteatam, immodice ingerebat, ascitem immanem contraxit, *Willis pharm. ration. part.* 2. *cap.* 3. § 2.—— *Schulzius* pulcherrimum recitat experimentum, cani scil. forti extrahas sanguinem fere ad deliquium animi, et tum facias ut ingurgitet aquae magnam copiam, fiet celer hydropicus. *De elast. effect. in Haller. disput. anat. vol.* 3. *p.* 670.

(*d*) Leucophlegmatia post febrem quartanam, *Hoffman. tom.* 3. *cap* 14 *de hydrope. obs.* 2.—— Hydrops hyposarcus ex longo prius morbo, ventris deinde fluxu, *Forrest, lib.* 19. *obs.* 36.—— Quotidiana hujusmodi exempla prostant.

(*e*) Hydrocele ab ictu in ephippium, *Turner's Surgery, vol.* 1. *p.* 229.—— Hydrops ascites ab ictu in dextrum hypochondrium, *Mead. monit, c.* viii. Tumor oedematosus pedis ex luxatione ossis calcis, *River. cent.* 3. *obs.* 75.

11. Sanguis non ſatis a ſero aquoſo per ſecretoria ſolennia repurgatus luculentum hydropis fomitem praebet, qui enim expellendus erat humor qua data porta ruit (*f*).

12. Quidquid libero ſanguinis motui in vaſis majoribus obſtat, pro cauſa hydropis agnoſci debet, tali enim obice poſito, infarciuntur vaſa minora, tenuiorquè ſanguinis pars, per laterales ramos ſecedens, oſcula in cava hiantia pandit, ibique effunditur; unde regreſſus denegatur per venas, vi abſorbente tali in caſu privatas, hinc aſciticorum et mulierum gravidarum crura oedematoſa, hinc frequentes admodum hydropum hiſtoriae a polypo (*g*), ſchirrhis (*h*), vomicis (*i*), tumoribus vel

(*f*) Anaſarca ex ſuppreſſo fluxu menſtruo, *Forreſt. lib.* 19. *obſ.* 34.— Aſcites ex haemorrhoidibus reſtrictis, *ibid. obſ.* 39. — A ſuppreſſis copioſis ſub ipſis poplitibus ſudoribus aſſuetis, *Act. phyſ. med. vol.* 5. *obſ.* 2.— Venter aqua repletus, ab utroque rene muco referto, *Bonnet. ſepulch. anat. lib.* 3. § 21. *obſ.* 8. § 7.— Aſcites a rene ſiniſtro ulcere conſumpto et dextro calculo omnino obſtructo, *Bartholin. epiſt. cent.* iv. *epiſt.* 17.

(*g*) Hydrops pectoris et abdominis ex polypo in utroque cordis ventriculo, *Ephem. German. dec.* ii. *ann.* vi. *obſ.* 232.— Aſcites ex polypo in utroque cordis ventriculo, *Bonnet. ſepulch. anat. lib.* iii. § 21. *obſ.* iii.

(*h*) *In Bonet. ſepulchr. anat. lib.* 3. Quamplurimae recenſentur hiſtoriae hydropis ex ſchirrhis viſcerum.— Ipſe multa exempla vidi hydropum ortum ducentium ab hepate, liene, pancreate, ovariis, &c. ſchirro occupatis; recentem eamque rariorem enarrare juvat.— *Macdonald* miles, febre quartana in Flandria detentus, tumorem hypochondrii ſiniſtri ſentiebat, totumque poſtea intumuit abdomen. In patriam redux, et in noſocomium receptus, obiit. Lien ſchirroſus, et hydatibus obſitus, 126 uncias pendebat.

vel aliis quibuscunque causis vasa majora vel obturantibus vel obsidentibus (*k*).

13. Quicquid liberum sanguinis transitum ex arteriis in venas impedit ὑδρωπος causa esse potest. Saepius igitur inducitur hicce morbus a victu viscidiore et tenaciori quam ut viribus vitae in bonum succum mutari possit (*l*), ab aere frigidiore humido (*m*), exercitio vehementi

(*i*) Hydrops pectoris ex vomica pulmonis, *Schenk. obs. lib.* 2. *de pectoris hydrope, obs.* vi. In thorace plerorumque ex phthisi pulmonali mortuorum plus minus aquae semper fere deprehendi.

(*k*) Hominis cadaver hydrope universali defuncti anno 1750 dissecui, praesente J. Rutherford, M. D. celebri in hac academia professore, ubi non alia inventa est hydropis causa, quam valvularum mitralium cordis sinistri ossificatio, unde adeo restrictum fuit sanguinis iter, ut digitum minimum vi impulsum vix reciperet ostium ventriculi. Cor praegrande fuit. Dum inter vivos esset homo, a singulis cordis ictubus elevabantur adeo omnes colli partes, ut ipsae venae pulsare viderentur.— Similem historiam legere licet in *Peyer. hist. anat. medic. c.* vi. citat. a *Kemper de valvular. natura, in Haller. disput. anat. vol.* 2. *p.* 107.— Hydrops pectoris cum asthmate, dyspnaea, defectu pulsus et lypothymia, ob valvulas cordis semilunares osseas, viam sanguinis omnino occludentes, *Ruysch. obs.* 69.— *Lowerus* pulcherrimum experimentum instituit ad hanc hydropis causam comprobandam; hic enim in vivo animali venam cavam inferiorem canis filo constrinxit, eoque vinculo relicto, animal intra paucas horas exspiravit. In abdomine magna seri quantitas conspiciebatur, non aliter quam si ascite diu laborasset; et ex ligatis venis jugularibus caput oedematosum factum est. *De corde, cap.* 2. *p.* 128.

(*l*) Aqua et in pectore et in abdomine a victu pravo et vita sedentaria, *Hoffman. tom.* 3. *de hydrope, obs.* vi.

(*m*) Hydrocephalus externus ex frigore, *Binningeri obs. cent.* 1. *obs.* 94.

hementi diuque continuato (*n*), nimio uſu liquidorum acrium fermentatorum (*o*), ab ipſa denique longaevitate, omnigenas fibras rigeſcente, vaſa minora arctante.

14. Poſtquam ab anatomicis detecta fuere vaſa lymphatica, vulgo ſic dicta, plerique de hydrope ſcriptores hujuſce morbi originem a dilatatis vel ruptis vaſis lymphaticis deduxere; etſi quantum novi, ne vel una proſtat hydropis hiſtoria, in qua deſcribuntur, aut venarum lymphaticarum hydropis materiem ſuppeditantium decurſus, aut indicia talium vaſorum, vel ruptorum, vel ab aliis partibus divulſorum; et ſaepiſſime repertae ſunt hydatides vel veſiculae aqua refertae, ubi nullae adhuc dum ab anatomicis detectae ſunt venae lymphaticae, uti in cavo uteri (*p*), inter tendines muſculorum tranſverſalium abdominis et peritonaeum (*q*), in ovarii cavo (*r*). Non tamen

(*n*) Hydrops pectoris ex exercitio nimio violento, *Willis pharm. ration. part.* 2. § 1. *cap.* 13.

(*o*) Hydrops pectoris lethalis a copioſo potu ſpirituum et frigore, *Hoffman. tom.* 3. *de hydrop. obſ.* 7.— Et ſagaciſſimus *Sydenhamus de hydrope* merito pronuntiat bibaciſſimos quoſque helluones ſaepius hoc morbo, quam caeteros mortales conflictari.

(*p*) *Ruyſch. obſ. anat. chir. obſ.* 33.

(*q*) *Mead. monit. med. cap.* viii.

(*r*) *Houſton Philoſ. tranſ.* No. 381. § 3.

tamen negaverim tales poſſe evenire caſus, quum legerim ductum thoracicum perforatum aut ruptum, liquorem lacteum in hydrope pectoris ſuppeditaſſe (*s*); et, ex comparato hocce liquore cum materia hydropis aſcitici lactei, concludere fere licet et vaſa lactea quoque aliquando rupta fuiſſe (*t*). Extant etiam

(*s*) Circa tertiam vel quartam vertebram thoracis hominis mortui poſt paracenteſin thoracis inſtitutam, qua exitus praebebatur largae chyloſi liquoris copiae, foramen inventum eſt, e quo, tanquam e fonte, chyloſa materia effluxit. Quum detegebatur pars inferior ductus thoracici e receptaculo lumbari emergentis, flatus in eum tubulo immiſſus, inopinate per praefatum foramen egrediebatur. Liquor albus non a ſpiritu vitrioli ſed ſale tartari in coagulum abiit. *Baſſii obſ. dec.* 2. *obſ.* 7.

(*t*) Puella nimium enixa dum onus ſublevare tentaret, brevi poſtea hydropica devenit; ex punctura ſaepius repetita effluxit ſemper chyloſa materies, ſpiſſitate, colore, guſtu; lacti ſalito haud abſimilis, quae et igni impoſita, lactis inſtar rareſcens in vaſe elevabatur; et ſale tartari, non vero acidis, in coagulum abiit, ut in hiſtoria jam memorata *Baſſii*, *Memoires de l'Acad. des ſciences*, 1700.— Similem hiſtoriam legere licet. *ibid* 1710.

Ut dignoſcerem, an liquor hic hydropicus chylus eſſet; canis vivi bene paſti ductum thoracicum filo conſtrinxi, receptaculum chylo turgidum aperui, emiſſus chylus guſtu ſerum lactis pauxillum ſalitum referebat; intra minuti quadrantem in coagulum ſpiſſum, amylo aqua diluto ſimile, ſerumque liquidum ſeceſſit, talis erat etiam eventus a chyli portione in aquam tepidam emiſſi: quater repetita ſunt haec experimenta eodem cum eventu. In oleo tartari per deliquium chylus turbidus et limoſus deveniebat; in ſpiritu cornu cervi nubeculam glutinoſam exhibuit; in ſpiritu vitrioli coagulum album, ſed minus tenax; in alcohole et oleo terebinthinae, in coagulum adigebatur.

etiam exempla facci hydropici rupti aliam hydropis speciem efficientis (*u*)

15. Obturatis orificiis aut ductibus ex cavis sero madidis, hydrops in cavo fit, inde hydrops uteri, hydroglossum; sed dubius haesito an hydropi accensendae sint, vel retentio in receptaculis, vel effusiones ab iis in alia cava, humorum alio quam aquae serosae nomine insignitorum e. g. urinae (*x*) bilis (*y*), &c.

16. Hauritur PROGNOSIS in hydrope, ut in aliis quibusqunque morbis, ex loco affecto, morbi causa et duratione, symptomatibus, aetate, viribus, atque habitu aegri, quae omnia hic speciatim dicere non licet.

17. Ex dictis hactenus de hydrope deducuntur tres nunc memorandae INDICATIONES

1. Tollenda est causa morbi.
2. Aquae ex cavis educendae sunt.
3. Cavendum ne recidivus fiat morbus.

(*u*) Hydrops ascites ab hydropico tumore abdominis rupto, *Medical essays*, *vol.* v. *p.* 2. *art.* 64.

(*x*) Vide historiam ventris humore distenti a vesica urinaria dirupta. *Plateri prax. lib.* 3. *cap.* 3. citat. a Bonnet. *in sepulch. anat. lib.* iii § 21 *obs.* 20.

(*y*) Vide *Memoires de l'Acad. de chirurgie*, tom. 1. p 155. &c.

In primo et ſecundo indicato comprehenduntur quaecunque ad morbum abigendum conferunt, atque ut pe. agatur rite therapeuſis, utrumque ſimul ſcopum attingere annitendum eſt; ut vero res clarius agatur, de ſingulis ſeparatim diſſerendum.

18. Prima Indicatio elicienda ex § 10, 11, 12, 13, 14, 15, ubi cauſae hydropis enumerantur, ut ſingulis obviam eamus.

19. Si a ſolidorum laxitate et debilitate hydrops ortum ducat (§ 10.), fibrae roborandae, i. e. augendus eſt niſus particularum in contactum, atque vis vaſorum elaſtica et contractilis.

20. Haec autem corroboratio obtinetur.

α. Nutrimento boni ſucci coctuque facili, et abſtinentia a potu (z). "Cibus, ait *Celſus* (a), "eſſe debet ex media quidem materia, ſed "tamen generis durioris. Potio non ultra "danda quam ut vitam ſuſtineat, optimaque "eſt quae urinam movet". Panis bene fermento ſubactus et biſcoctus, vel aromatibus conditus, ova, carnes durioris generis, pro cibo

(z) Vide exempla hydropicorum ſanatorum per ſolam abſtinentiam a potu, in *River. obſ. commun. a Jacoz. obſ.* 21. — *Schenkii obſ. lib.* iii. *obſ.* 3. — *Mead monit. med. cap.* viii. *p.* 143.

(a) Lib. 3. cap. 21.

cibo primaria ſunt; pro potu vero vinum generoſum, vel cereviſia in quâ amara infuſa fuerant.

β. Frictione cuti admota et exercitio. Vectiones in rheda, navi, ſuper equum, ambulationes, curſus, vomitus, et id genus alia, ſanguinis motum augent, pendula viſcera concutiunt, partes ſibi invicem affricant, apprimunt, ideoque inter roborantia principem ſibi locum vindicant; ſed in eorum uſu cautela opus eſt, ſi enim fortius adhibeantur, quam facile fert natura, niſum particularum in contactum, et vim vitae minuunt, debilitant; ſint ergo frictiones et exercitia pro ratione virium (*b*).

γ. Leni compreſſione: preſſura enim diſtractionem fibrarum et augmentum laxitatis impedit, quin etiam niſum particularum in contactum adjuvat, auxilium igitur in ſanando hydrope quandoque optimum praebet (*c*).

δ. Reme-

(*b*) Hydrops aſcites ſanatus a labore aſſiduo, ſine ullis medicis auxiliis. *Marcell. donat. hiſt. mirab. lib.* 1. *cap.* 21. cit. a *Schenkio*, lib. iii. *de hydrope inſper. event. liberat. obſ.* 1.— Joanni Blanch negotiatori Pariſienſi, in Angliam profecto, hyeme, tumor cum miraculo quodam ſubſedit, evanuitque morbus, nec rediit, *Holler. obſ. et ſchol. lib.* 1. *cap.* 39. *p.* 279. *de morbis internis.*

(*c*) Hydrocephalus ſola faſcia curatus fuit. *River. obſ. comm. a Formio, obſ.* 6.

δ. Remediis ſtimulo organa ſenſilia in orgaſmum contractilem cogentibus, ſive 1mo. oleo ſubtili acri praecipue impregnatis; hujus generis ſunt *nux moſchata*, *macis*, *piper*, *ſemen aniſi*, *carvi*, *cortex canellae albae*, *cinamomi*, *winteriana*, *herba menthae*, *meliſſae*, *radix valerianae ſilveſtris*, *zinziberis*, *camphora*, &c.—2do, Ex amaro ſtimulante et aſtringente conflatis; qualia ſunt *flores chamaemeli*, *ſummitates centaurii minoris*, *abſinthii*, *cardui benedicti*, *cortex Peruviana*, *radix calami aromatici*, *gentianae*, &c. 3tio, Gummi atque reſinis odoris; qualia ſunt *gummi aſſafoetida*, *benzoinum*, *myrrha*, &c. 4to, Salinis acrioribus; talia ſunt ſales qui volatilium nomen audiunt, e. g. *ſal volatile cornu cervi*, *ſalis ammoniaci*, &c. et ſales alcalcini fixi, e. g. *ſal abſinthii*, *geniſtae*, *tartari*, &c. 5to, Sale acri et oleo conſtantibus, *ſemine ſinapi*, *foliis naſturtii*, *radice raphani ruſticani*, ſimilibuſque.

Haec omnia, inquam, doſi legitima vel interne vel externe adhibita, oſcillatorias fibrarum vires reſtituunt, augent, (*d*).

ε. *Ferrum*,

(*d*) Mulier 30 annos nata, hydrope anaſarca et aſcitide ſimul laborans, per infuſionem ſummit. abſinth. et baccar. juniper. quae urinam movebant, ſanitati reſtituta fuit. *Heiſter*

ε. *Ferrum*, ex eoque parata varia, medicamentum roborans potentiſſimum eſſe, et hydropi convenire apud omnes in confeſſo eſt, licet ejuſdem modus operandi ignoretur.

ζ. Quae ſola aſtringente virtute gaudent, *alumen*, *cortex querci*, *granatorum*, &c. fibrarum quidem rigiditatem et contractionem quandam etiam mortui animalis adaugent, ſed vix ſatis ad ultima vaſorum extrema penetrant, ut noſtro propoſito ſufficiant, et ſi humoribus noſtris admiſceantur, coagulum inducunt, vaſa obſtruunt. Leniora vero adſtringentia, ſtomachica dicta (ad δ) bonos ſaepius effectus edunt.

η. Balneum frigidum, quod tantum boni praeſtat in plurimis aliis morbis a laxitate fibrarum pendentibus, plerumque hydropicis nocet, reſorptionem aquarum impediendo. Bene igitur *Celſus* (*e*), "balneum rarum res "amat, humorque omnis alienus eſt."

21. Si non ſatis a ſero aquoſo per ſolennia excretoria ſanguis repurgetur, indeque oriatur

ſter in Haller. diſput. anat. vol. vi. *p.* 713 — Leucophlegmatia poſt abortum ablata uſu ſtomachicorum amarorum, interpoſiti paucis cathartici dolibus. *Hoffman. vol.* 3. *cap.* 14. *de hydrope*, *obſ.* iii — Miles hydropicus ſanitati reſtitutus ſolo decocto tanaceti. *Miſcell. curioſ. dec.* 2. *ann.* ii. *obſ.* 112.

(*e*) Lib. iii. cap. 21.

tur hydrops (vid. § 11.), reſeranda erunt haecce excretoria. Varias autem methodos, quibus efficitur talis reſeratio, deſcribere oportet, quum de ſecundo indicato diſſeremus; quare et nunc de hiſce verba facere animus non eſt. Unicum tantum monitum neceſſarium duco; nempe, ſi ſubito obſtruantur excretoria, aegerque robuſtus aut plethoricus ſit, omnino mittendus eſt ſanguis; a plenitudine aut orgaſmo enim infarcta vaſa hac methodo ſola, tuto, cito, et jucunde liberantur, uti quotidiana experientia docet.

22. Stricturae et tumores, majores venas comprimentes, taleſque hydropis cauſae (§ 12.) medicamentis ſingulis accommodatis, vel manu chirurgi tollendae ſunt, ſi id fieri poteſt: ſed proh dolor! quid plerumque medicina valet in curandis ſcirrhis, ſteatomatibus, vomicis, polypis, ſimilibuſque ſonticis morbis, in tribus cavitatibus largioribus, capite ſciz. thorace et abdomine. Si quid autem ſolatii miſeris adferri poteſt, id tantum petendum ex cognita ſinguli morbi therapeuſi, quae hujus loci non eſt.

23. Quarta a nobis recenſita hydropis cauſa (§ 13.), obſtructio ſciz. arteriarum minorum, ortum ducit vel ab infarctis craſſioribus

liquidis vel ab arctatis vasis; huic igitur causae ut obviam eamus, resolvendi sunt humores isti crassi, et dilatanda sunt vasa.

1. Resolvuntur humores crassiores vel diluendo vel attenuando.

α. Dilutio quae fit admiscela tenuiorum liquorum aquosorum, vetita est, quum laticem aquosum auget.

β. Attenuantur humores vel spontaneo, vel vi facto secessu particularum in minores particulas.

γ. Spontaneus secessus fit auferendo vim condensantem, quae vel a tergo est, vel particulas amplectitur, i. e. vim et impetum circulantis sanguinis, vel contractilem vasorum actionem.

δ. Si igitur nimium sit sanguinis in gyrum acti momentum, ut saepius in juvenili corpore invenitur, mittendus est sanguis, etsi hydropis indicia manifesta jam sint (*f*).

ε. Violenta

(*f*) Homo robustissimus, annum aetatis 30 agens, in hydropem anasarcam incidit, obstructi sunt nervi optici, et sensim caecus factus est. Haemorrhagia ex nare ad quatuor usque libras, brevi sanitati restitutus fuit, praeterquam quod caecitate non penitus liberatus est. *G. Fab. Hildan. obs. cent.* 1. *obs.* 50.— Homo hydrope simul cum febre laborans, haemorrhagia narium quotidie bis aut ter per tres septimanas continuata, multum inde levabatur, et detumescere incipiebat, morbus deinde omnino pellebatur sudorificorum atque diureticorum

ε. Violenta attenuatio tentanda est primo, cibo aridiori, sed coctu facili, qualem in § 20 proposuimus. Fotus autem sit attenuans, resolvens, e. g. *vinum Rhenanum* cum *aqua calybeata Spadana* vel *Pyrmontensi*, &c.

ζ. Frictione et exercitia, § 20. β descripta, cohaesiores liquorum solvunt, viscidis igitur resolvendis aptissima sunt.

η. Stimulantium, § 20. δ est et vis attenuans, quae liquores nostros per vasa transire idoneos reddit.

θ. Si viscidior, quam qui recitatis medicamentis cedat, sit humoris obstruentis indoles, cuneis *mercurialibus* diffringendus est humor, caute tamen procedendum in hydrargyri usu, ne vasa ipsa atterantur aut disrumpantur.

24. Contractio vasorum, a rigiditate inducta, hydropis causa difficillimae curationis est: quae enim laxant vasa, hydropem augent; sed morti non committendi sunt tales aegri; praestat anceps quam nullum tentare remedium.

α. Diaeta sit lenis, mollis, laxans, non autem aquosa, talis ex pane biscocto, carne juniorum

ticorum usu *Miscellan. curios. dec.* 2. *an.* iii. *obs.* 170 —Vid. in *Mead. mon. med. cap* vii. historiam hominis, quem *Sponius* viginti venaesectionibus sanatum vidit.

niorum animalium cocta, gelatis ex iisdem carnibus, ovis, sorbilibus, lacte asinino et similibus confici potest.

b. Olea blanda cuti illinita et affricata, si ad interiora penetrant, ut vulgo creditur, ad emolliendum multum conferrent.

c. Aqua tepida, vaporque aquosus, rigiditati optime medetur, at in casu, de quo nunc sermo est, cautissime in auxilium vocari debent, ne aquam nimiam sanguini suppeditando aquosum laticem augeant. Quae autem aquae impregnatae sunt particulis mineralibus sulphureis, martialibus, salinis, penetrantibus et resolventibus, ut *marinae*, *Aquisgranenses*, *Bathenses*, &c. adhibendae, (*g*).

 d. Excre-

(*g*) "Alii vero non absurde etiam aquae marinae vaporationem probant adhibendam, quo sudores provocentur: inquiunt enim, implendum solium aqua marina ferventi, tum quadrangulam compaginem immittendam praeligatam loris, in quam erit includendus aegrotans; sed praeliganda compago pelle ut aquae prohibeat ingressum, quo exhalatione vaporis calefactus aegrotans in sudorem venire cogatur. Sed erit aqua calefacienda innovatione frequenti, ferri candentis, immissione massarum." *Caeli. Aurelian. de morb. chron. lib.* 3. *cap.* 8.—Comitissa de Keglewich hydrope uteri tentata, octavo balneationis die in thermis inferioribus Styriae in Neuhaus a morbo liberata fuit, magnâ humoris foetidi saburrâ una cum copiosis flatibus ex utero evacuatâ. *Miscellan. curios. Dec.* 3. *an.* 5. & 6. *obs.* 162.—Sartor quidam ascite vexatus, epota magna copia aquarum Wisbadensium, in balneo tumor subsidere incipiebat: balneo egressus debilis valde fuit, et cordialibus, cibo atque potu refectus, ab hoc

d. Excretiones aquosae per urinam, cutem, &c. promovendae sunt; non quidem ingurgitando aquosa aut acria stimulantia; illa enim hydropem, haec autem rigiditatem augent; sed lenioribus diureticis, diaphoreticis, &c. dictis.

25. Si receptaculum aut vas ruptum hydropis materiem suppeditet, (vid. § 14 & 15.) vix novi quid auxilii ab arte petendum, nisi medicamentis aut manui chirurgi detur accessus, quo foramini ipsi applicentur obturantia, consolidantia, ligaturae, et quae caetera dictitat chirurgia.

26. Ut Indicationi secundae satisfaciamus, educendae sunt aquae ex hydropico cavo, vel per vias naturales, vel per aperturas arte factas.

27. Viae naturales, quibus humor hydropicus educitur, paucis exceptis casibus, sunt tantum venarum extrema absorbentia, quorum igitur vis tantum augenda, ut venae plus resorbeant quam arteriae effundunt.

28. Absorptio augetur remediis quibus robur et vis vitae instauratur, de quibus superius in § 20. egimus.

Si

hoc die convaluit. *Ibid. Dec.* 1. *an.* 2. *obs.* 218.— Historiae sex hydropicorum ab aqua Bathensi sanatorum. *Pierce's Bath memoirs, part* 2. *chap.* 4.

29. Si vero ſanguini admiſceatur ſuperflua illa aqua hydropica, quamprimum foras expellenda eſt, ne iterum cavo hydropico infundatur. In hunc finem adaugendae ſunt excretiones ſeroſae et aquoſae.

30. Excretiones hae fiunt nunc ex ventriculo, nunc per alvum, nunc per iter urinae, aut cutem, vel ex ſalivalibus organis. Medicamenta quibus ſingulae perficiuntur, *emetica*, *cathartica*, *diuretica*, *diaphoretica* et *ſialogoga* dicuntur. In quorum exhibitione obſervare licet, hydropicorum plerorumque fibras laxiores, ideoque inſenſiliores, ſtimulo egere fortiori quam in plurimis aliis morbis.

31. EMETICA non tantum motum, eumque fortem, omnium fere muſculorum excitant, vaſorumque oſcillationes augent, quibus concutiuntur, comprimuntur organa, rapidius cietur liquidorum motus, viſcidiores reſolvuntur eorum partes, ſed et ſtimulo emeticorum ex ore, faucibus, et ventriculo humores pituitoſi eliciuntur. Emeticorum claſſes, fortiorem nempe *vinum emeticum*, *turpethum minerale*, *tartarum emeticum*, &c. mitiorem *ipecacuanham*, *rad. ſcillae ejuſque praeparata*, &c. leniſſimam *vitriolum album*, *infuſa herbis amaris*,

maris, ſimiliaque, nemo in medicina tam hoſpes eſt qui ignorat (*h*).

De emeticis autem notandum, uſum eorum vix convenire aegris haemorrhagiae obnoxiis, in lethargi aut apoplexiae periculo verſantibus, dyſpnoea gravi ex materia tenaci laborantibus.

Emetica, parva et repetita doſi vomitum non ciente, exhibita, per alvum, urinae iter et cutem, profluvium quandoque humoris ejecere.

32. Cathartica pulſum prius accelerant quam ventrem agitant, ſtimulo aquam in inteſtina alliciunt, ex alvo detrudunt, ſimulque ſanguinis compagem ſolvunt, et aquoſam reddunt. Horum alia fortiſſima hydragoga dicuntur, qualia ſunt *elaterium*, *gambogia*, *ſcammonium*, *jalapa*, *ſuccus iridis noſtratae*, &c. Mitiora ſunt *folia ſennae*, *ſyrupus de rhamno*, *radix rhei*, &c. Mitiſſima, *ſal catharticum*, *cryſtalli tartari*, *tamarindi*, *prunae*

(*h*) Adoleſcens aſciticus, binis vomitionibus ſpontaneis, magna vi aquae profuſa, liberatus fuit. *Marcel. Donat. Hiſt. mirab. lib.* 4. *c.* 21, *citat. a Schenkio, lib.* 8. *obſ.* 5. *hydr. inſp. event. liberat.*

Une religieuſe ayant une hydropiſie, fut gueri apres pluſieurs ponctions par l'uſage de vomitifs, tous les autres remedes ayant été inutiles. *Du Verney. Memoir. de l'Acad. de ſciences*, 1703.

prunae, et ſimilia, quae raro hydropicis adhibentur.

Catharticis addere licet *hydrargyrum*, praecipue plurima ex eo praeparata, quae per ſe alvum movent, et catharticis adjuncta effectus eorum augent; talia ſunt *mercurius melle aut ſapone ſubactus*, *praecipitatus dulcis*, *aquila alba*, &c. (*i*).

Si ex purgantium uſu frequens non feratur humor, morbuſque inde nullum capiat levamen, malum augent; et, " ubi fractae vires, " nocet vehemens per alvum purgatio, quo " enim plus humoris e corpore ejicitur, eo " major ipſius copia brevi in cavitates refluit," uti bene monet ſagaciſſimus Mead (*k*).

33. Per Diuresin optime, et ſine magno virium diſpendio, latex aquoſus foras ejicitur. Dolendum autem, incertae virtutis eſſe omnia ad hoc propoſitum deſtinata, quae varia, eaque valde diverſa ſunt, dum interea plerique hydropici infrequentem, craſſam, rubicundam

(*i*) Vidi in noſocomio Edinenſi, anno 1750, hominem, A. Bruce (quem tractavit medicus ſagax J. Rutherford, M. P. P.) hydrope univerſali laborantem, ex quo aqua omnis foris ejecta fuit, repetito hydragogorum uſu; integre tandem ſanitati reſtitutum medicamentis roborantibus atque exercitio. Vix opus eſt multa hujuſmodi exempla proferre; apud omnes enim auctores reperiuntur.

(*k*) Mon. med. cap. viii.

bicundam emittunt urinam, cujus paucitate morbus intenditur.

α. Tenuiores largiores potiones urinae quidem copiam augent, ſed et ſolida laxant, et aqueum ſaepiſſime miniſtrant hydropi augendo fomitem; merito ergo plerumque prohibetur in hoc morbo eorundem uſus; bonos tamen effectus aliquando, licet rarius, edidere (*l*).

β. Salibus neutris, nitro, *tartaro vitriolato*, &c. acidis, *ſucco limonum*, *tartaro*, *aceto*, *ſpiritu vitrioli*, *nitri*, aliiſque, quae circuitum ſanguinis tardiorem reddunt, ſenſumque frigoris aegro imprimunt, ea potius anteferenda ſunt, quae vaſa ſtimulando vim vitae augent, et ſi refrigerantia in uſum vocantur, antidoto ſtimulo admiſceantur.

γ. Quae § 20. δ. ſtimulantia recitavimus ea omnia diureſi promovendae ſaepius, et optime inſerviunt, praecipue ſalina (*m*).

δ. Effectus

(*l*) Poſt incaſſum adhibita chalybeata, terebinthinam, aliaque diuretica, decocto ſaſafras bis in die, urina copioſe fluebat, monialis 60 ann. hydrope liberatus. *Ephem. Germ.* 1715, cent. 3 & 4, *obſ.* 28.

(*m*) Foeminae nobili 50 annorum, hydrope aſcite laboranti, poſt ter emiſſam aquam, et fruſtra medicamenta purgantia et diuretica adhibita, anicula perſuaſit, ut ſingulis diebus, mane et veſperi, cochleare plenum ſeminum ſinapi non contuſorum devoraret, decoctique ſummitatum viridium geniſtae ſemilibram

δ. Effectus similes iis, sub γ memoratis, expectandi sunt ab usu balsamorum naturalium, v. g. *terebinthinae*, *balsami copaibae*, *tolutani*, *Peruviani*, &c. ut et animalium quorundam *millepedum*, et exiguae *cantharidum* quantitatis (*n*).

ε. Diureticis jure merito accensendus est Proteus ille *mercurius*, qui per se vel diureticis admistus, efficacissimum evadit quandoque medicamentum urinam movens (*o*).

ζ. Cathartica, § 30. alvum exonerantia urinae copiam etiam expellunt, et diureticorum vires intendunt; ergo simul vel alterne cum diureticis dantur.

Si medicamina in hacce § 33. memorata, aquosas secretiones non augeant, aegro nocent:

semilibram insuper biberet. Post triduum levamen sensit: alvum interdum duobus aut tribus diebus continuis movebat id medicamentum, et urina quotidie ad libras minimum quinque aut sex profluxit: perstitit in his neque rediit morbus. *Mead mon. med. cap.* 8.— Homo juvenis, robustus, post quartanam in anasarcam incidit; aderat respiratio difficilis, et urinae paucitas: huic aegro dedi infusionem amaram, et pilulas diureticas ex nitro tart. crystal. bals. tolut. et sapone venet.; ex quorum usu libere fluebat urina, et homo sanitati restitutus est.

(*n*) Ab homine hydrope simul cum quartana laborante, usu sp. terebinth. scrupuli unius omni die cum *tinct. Bezoard.* cum coral. r et gut. 40 vel 50 sp. salis commun. tanta urinae copia prodiit, ut duplo, imo quandoque triplo, potum assumptum superaret, et homo sanatus est. *Miscel. curios. dec.* 2. *ann.* 3. *obs.* 110.

cent: humores enim resolvendo, materiem morbi suppeditant. Spes autem secundae valetudinis vix ulla, dum humor excretus e poto minor est.

34. Hydropicorum cutis plerumque arida est, perspirabili fere omni vapore in cavum hydropicum effuso. Diaphoresi igitur aucta detrahitur hydropis materies, et sanguis a nimio seroso humore repurgatur. Hunc scopum attingere optima est *Celsi* methodus (*p*): "evocandus est sudor, non per exer- "citationem tantum, sed etiam in arena calida "(*q*), vel laconico vel clibano (*r*), similibus- "que aliis, maxime enim sunt utiles, naturales "et

(*o*) Foeminam pauperem, 50 annorum, cui venter ex urinae paucitate intumuit, post datum catharticum hydragogum, jussi ut caperet mane et vespere uncias duas cerevisiae, in qua infundebantur bacc. juniper. atque alia diuretica, et grana 8 pil. mercur. h. s.: ex eorum usu urina copiose effluxit, et intra 15 dies convaluit.— Duae vel tres parvae mercurii doses homini ascite et anasarca laboranti, a patre meo anatomiae professore datae, omnem eamque magnam aquae copiam per diuresin una nocte eduxere.

(*p*) Cels. lib. 3. cap. 21.

(*q*) *Dampier* in itineribus suis maritimis narrat, se in insula California hydrope laborâsse, et seipsum arena calida obduxisse per horam integram; deinde ad lectum vectus multis pannis tegebatur, unde sudor copiosus evocatus est, postea indies se melius habebat.

(*r*) Asciticus quidam, sudando copiose in clibano sp. vini parato, dum diaeta uteretur sudorifica per dies viginti, et post quartam quamlibet dosin catharticum hydragogum sumeret, liberatus est. *Riverii obs. cent.* 4. *obs.* 19.

" et ſiccae ſudationes." Huic uſui etiam conveniunt.

a. Frictiones et exercitia, § 20. β. ut omnibus notum.

b. Stimulantia, § 20. δ. praecipue quae oleo ſubtili vel ſale volatili impregnantur (*s*).

c. Balſama naturalia, § 32. δ. commendata.

d. Mercurius, ejuſque praeparata, cutis poros reſerant, humoreſque expellunt.

e. Antimonium, ejuſque praeparata, validiſſime ſaepius per cutem humores evacuant.

f. Opium largiori doſi eoſdem praeſtat effectus (*t*).

g. Ut medicamenta quaecunque diaphoretica, aut ſudorifica, munere ſuo fungantur, in cutem dirigenda eſt eorum operatio, non ſolum aërem frigidum arcendo, ſed et ſuperficiem corporis calidam ſervando veſtibus ſolito craſſioribus, ſtragulis lecti pluribus, po-

(*s*) Joan. Tackler hydropicus ex uſu *ſp. ſal armon.* in ſudores copioſiſſimos diffluere, et urinam abundantiſſimam excernere coepit: ſubſidente tumore, ad reliquarum evacuationem data hydragogi doſi una aut altera, intra paucos dies convaluit. *Binningeri cent.* 1. *obſ.* 76.

(*t*) Une femme laſſe de la longue maladie de ſon mari hydropique, lui ayant donné 15 ou 20 grains de laudanum, il ſua extraordinairement, urina du même, et fut gueri. *Mem. de l'Acad.* 1703.

tu calido; fovendo cutem vapore aquae calidae, vel potius vapore ſpiritus vini accenſi.

35. Etſi ſalivatio ope mercurii excitata multum debilitet, et humores in aquoſum laticem diſſolvat, aliquoties tamen hydropicos ſanaſſe fertur (*u*): quare, etiam in hydrope aliorum medicamentorum effectus eludente, ſalivatio urgenda eſt.

36. Quae hactenus laudata ſunt medicamenta excretiones urgentia, ea omnia, et eodem niſu, humorum ex cavis abſorptionem validiſſime promovent.

37. De abſorptione in hydrope adeo neceſſaria notare licet, 1. Vix illam effici, ex cavo cujus parietes diſtentione ab infarcta aqua quaſi rigeſcunt: vel enim laxandi ſunt parietes iſti, vel arte auferenda eſt humoris portio priuſquam venae patulae humorem recipiant. 2. Medicamina eo certius et fortius operari, quo propius parti hydropicae admoveri poſſunt.

38. Caveat

(*u*) Un homme de 25 à 30 ans etant attaqué d'hydropiſie, aſcite, et anaſarque, n'ayant pû etre ſoulagé par aucune des moyens dont on s'etoit ſervi, fut auſſi gueri par la ponction, et par la ſalivation: je paſſai a l'uſage de ce dernier remede, parceque ni la ponction, ni tout ce qu'on avoit fait, ne debarraſſoient point les parties exterieures. *Du Verney Memoir. de l'Acad. de ſciences*, 1703.

Homo hydrope laborans, curatus fuit ſalivatione forte fortuna inducta per mercurium cum pil. purgantibus datum, quae per 14 dies duravit. *Miſcel. curioſ. dec.* 2. *an.* 4. *obſ.* 36.

38. Caveat medicus ne putet, excretiones aquosas omnes, a medicamentis inductas, aegro proficere. Si enim a solo sanguine fiant sine diminutione tumoris hydropici, qua sola cognoscitur debita absorptio, aegri vires exhauriuntur, sanguis solvitur; nulla autem morbi fit medela, sed e contrario in pejus omnia ruunt.

39. Fit quandoque hydrops in cavis, § 2. N° 2. quibus natura effinxit emissaria, quae vel obturata, vel concreta, denuo recludenda sunt, e. g. os uteri, ductus salivarii; sed singulis hisce propria convenit medela, quae hujus non est loci.

40. Idem statuendum de emissariis arte factis; haec enim diversa excogitantur secundum varium hydropis situm, speciem, &c.

41. Evacuatâ e cavo aquâ, praecipue si subito exinanitio fiat, a parietibus cavi adjacentibusque partibus tollitur pressio; liquores a corde impulsi igitur in arterias ruunt majore quam antea copia, vel in cavum stillaturi, vel vasa vi debita et compressione vicinarum partium destituta distensuri, unde inflammationes, gangrenae organorum infarctorum, et copia humorum euntium ad reliqua organa adeo diminuta, ut actionibus et functionibus

ctionibus imparia ſint, unde turbata reſpiratio, digeſtio, debilitas, et id genus alia ſymptomata.

42. Obviam igitur eundum malis § 41. deſcriptis, vel 1. lente partitiſque vicibus humorem educendo; 2. tantam preſſuram in partem, unde emiſſa eſt aqua, faciendo, quantam humor intus contentus antea fecerat; 3. per roborantia, quorum pleraque jam a nobis memorata ſunt, reliqua in ſingulis hydropis ſpeciebus aptius deſcribentur quam hic.

43. Licet per methodos propoſitas aquae hydropicae exhauriantur, in vado nondum eſt aeger; facillime enim MORBUS RECIDIVUS fit, et qui ſemel fuit hydropicus cautelam adhibere debet ſummam, ne iterum infauſtis obruatur aquis.

44. Perſiſtendum igitur diu erit hydropico ab aquis liberato, in uſu corroborantium, caeterorumque remediorum, quibus morbus fugatus eſt, ſenſim ſubducendo evacuantia, et augendo doſes corroborantium, niſi a rigiditate morbus ortum ducat, donec corpori antiquus vigor reſtituatur, tuncque immerſiones ſubitaneae in aquam frigidam, antea prohibi-

tae, § 20. n. usurpari possunt, ut firma reddatur fibrarum compages.

45. Parietes cavi hydropici vitae necessarii comprimendi, sustinendi et roborandi tamdiu sunt, donec vis et robur fibris atque vasis, ex quibus constant, restituantur.

46. Si cavum sine vitae periculo, aut multo aegri incommodo extirpari vel carne oppleri possit, id ope chirurgicâ statim post aquam eductam perfici debet; plures enim sunt casus, ubi non alia via praecavetur nova humoris collectio.

47. Sciens omitto enumerationem symptomatum saepius hydropem comitantium, vel ab eo inductorum; quae autem non sunt morbi hujus consequentiae necessariae, ea enim infinitam suppeditarent dicendi materiem, nostro proposito inutilem.

48. Quum de *diagnosi*, *prognosi* et *therapeusi* hydropis agerem, saepius innui generalem de hoc morbo doctrinam, curationi diversarum ejusdem specierum non sufficere, hae igitur nunc ad examen revocandae, ut pensum absolvam.

PARS

Pars altera.

De HYDROPIS GENERIBUS, EORUMQUE SPECIEBUS.

49. Aquae hydropicae cavis excipiuntur, quae vel cum aliis ita communicantur, ut ex uno in aliud humoris diffuſio prompta ſit, vel quae clauſa ſacco impervio cinguntur. Non inepte igitur hydropis duo genera conſtitui poſſunt, *diffuſum* nempe et *ſaccatum*.

Sectio Prima.

De HYDROPE DIFFUSO.

50. Sedes praecipua, et fere unica hydropis diffuſi, eſt celluloſa illa tela, quae ſub cute, circa muſculos, vaſa, nervos, viſcera adeſt, quâ denique omnes corporis partes ad ſe invicem connectuntur.

51. Tela celluloſa ex lamellis tenuiſſimis, pellucidis, ductilibus, elaſticis conſtat.— Etſi vaſis et nervis propriis deſtitui videatur, innumera tamen vaſa arterioſa et venoſa majora, nec non minora exhalantia, et abſorbentia

tia, nervique frequentes, in tela hacce haerent atque decurrunt.— Inter lamellas ſpatiola ſunt irregularis omnino figurae, et variae magnitudinis, in ſe mutuo hiantia, cellulae dicta.— Ex arteriis perpetuo in cellulas inſtillantur humores per venas abducendi.

52. Variam utcunque ſpeciem prae ſe fert tela iſta in diverſis corporis partibus. Hîc enim laxior ex amplis laminis et cellulis componitur, illic ſtrictior, tenuior, breviſque eſt. Nunc oleum craſſius, nunc ſubtilius, aliàs liquorem vel viſcidum, vel tenuiorem continet (*x*).

53. *Diagnoſi*, § 4—8. traditae, convenit hydrops diffuſus, ſi notentur ſymptomata ex ejus ſede oriunda, qualia ſunt.

α. Exigua aquae copia, in quavis cellula, ſenſum liquidi ſubtus fluentis digito palpanti vix praebet, ſed expreſſo in vicinas cellulas humore, fit fovea ſenſim et lente replenda.

β. Incluſa aqua pondere per cellulas diſtillat verſus inferiores partes, quae igitur magis turgeſcunt et diſtenduntur quam ſuperiores.

γ. Organorum internorum, hoc hydrope laborantium, diagnoſis, ex laeſis eorundem functionibus unice petenda eſt.

54. Hydropis

(*x*) Qui plura de tela hac cellulari cognoſcere velit, adeat diſſert. de telae celluloſae dignitate *Schobingeri*, Gotting. 1748

54. Hydropis diffusi *causae*, § 10—15. enumerantur; *prognosis* vero ex principiis § 16. memoratis elicitur.

55. Nec in *indicationibus* curationis, § 17. quicquid mutandum est; sed in *therapeusi* notari meretur, absorptionem facilius fieri ex tela cellulari quam ex saccis clausis, ob majorem in illa venarum copiam, et largiora earundem oscula, et ob minorem plerumque ab aqua in unaquaque cellula pressuram: hinc, caeteris paribus, citius pharmacis cedit hydrops diffusus, quam saccatus.

56. Frequentissima, et maxime manifesta hydropis diffusi species est quae *intercus* dicitur, a Graecis ανασαρκα et λευκοφλεγματια (y) vocata.

57. Cum hic morbus, § 56. a generalibus hydropis causis, § 10, 11, 12, 13, traditis ortum ducit, primo intumescere incipiunt pedes, vesperi maxime, et post exercitationem, aut quum diu declives fuerint. Idem saepe tumor et ad femora pervenit, quique vesperi ingens in pedibus erat, mane, aut postquam in

1748 impressam, ubi doctrinam praeceptoris mei ingeniosissimi *ab Haller* fusius traditam legere licet.

(y) *Araeteus*, *lib.* 2. *cap.* 1. Leucophlegmatiam ab anasarca distinguit: non vero diversi morbi sunt, neque specie, sed gradu differre videntur.

in lecto diu decubuerit aeger, minor aut pene nullus eſt. Horum φαινομενων facile rationem intelliget quiſquis reputabit, quanta ſit ſanguinis preſſura contra fundum ſiphonis iſtius alti, ex aorta et vena cava compoſiti, quum erecti ſtamus; cujus autem altitudo minima eſt, dum lecto recumbimus.

58. Procedente morbo, tumor ſurſum ad lumbos et ventris exteriora, dein ad externam thoracis regionem aſcendit, tandem ad vultum atque manus obrepit, tunc totum corpus molli tumore grandeſcit, declivioribus organis magis quam caeteris diſtenſis.

59. Impedito a quacunque cauſa ſanguinis regreſſu ex organo quolibet, integrae licet ſint aliae corporis partes, brevi leucophlegmatiâ tentatur hocce organum, et ſenſim ulterius ſe diffundit morbus. A vena cava inferiore, aut venis iliacis compreſſis, crura; ab arctata vena cava ſuperiore, manus, vultum, &c.; a ſchirrho axillae, brachium, &c. ανασαρκα invadit.

60. Quocunque modo debilitatis fibris, aut ſanguine ſtagnante in extremis arteriis cujuſcunque partis, tumores aquoſi pateſcunt: hinc paralyſi, contuſione, torſionibus, eryſipelate,

viperae veneno, insectorum morsibus, &c. oedemata excitantur.

61. Scrotum et caput solae sunt partes hydrope intercute distentae, quae nomina sibi propria vindicant; priorem ὑδρόκηλην, alteram ὑδροκεφαλον Graeci appellant.

62. Ab hydrope intercute distensa et macerata cute, compressis vasis, nervis et musculis, calor et sensilitas cutis, atque musculorum vis adéo minuitur, ut quandoque, inconscio aegrotante, ipsa cutis amburatur (*z*), et aeger propriorum membrorum pondere gravetur, artuumque motûs impos sit.—Vasa subcutanea arctata materiem perspirabilem retinent, et sanguinem in aliena loca effundunt, unde maculae rubrae, et sugillationes cutis: generalis autem si fiat, ab effusa aqua, vasorum coarctatio, impellendo sanguini impar fere evadit cor; ad praecordia igitur et in pulmonibus aggeritur sanguis, anxietatem, anhelationes, aliaque symptomata excitans, praecipue motu aut exercitio sanguinem reducem impellente.—Ita saepe cutis distrahitur, ut per poros ejus et superincumbentis cuticulae viam sibi faciat stillans humor (*a*).—Si impervia

(*z*) *Boerhaave in comment. in inst. med. ab Haller ad* § 416.
(*a*) Ita a se saepius visum affirmavit mihi pater.

impervia ſit cuticula, in veſiculas allevatur, quae cito diſrumpuntur, et frequens aqua e cute fluit (*b*).—Quando intercluſa eſt omnino ſanguinis in cute via, gangraena inducitur.—Stagnantis humoris particulae putreſcentes, ſubtiles, acres factae, vicinas partes erodunt, et ſanguini admiſtae, ſitim, febrem, hujuſque conſequentias multiplices excitant.

63. Nunquam fit generalis αναϲαρκα, quin tela cellularis etiam viſcera ambiens, aquâ diſtenditur; unde horum functiones laeſae varia alia ſymptomata exhibent, quae enarranda ſunt, quum de interno hydrope diffuſo diſſeremus.

64. Omiſſis prognoſi, utpote facillimae ex dictis indagationis, et repetitione indicatorum, ad therapeuſim accedo; in qua pertractanda hic et ubique, viam nunc memorandam inſiſtere decrevi. Quae remedia parem vel majorem praebent efficaciam in aliis hydropis ſpeciebus quam in ea de qua nunc ſermo eſt, ea vix nominata percurro; ſed quae plus valent in hac quam in alia quacunque ſpecie, plenius indicaturus: ut et ſpecimina quaedam formularum medicamentorum in notis ſubjungam. Sic quidem

(*b*) Tale exemplum nuper vidi.

dem fiet, ut remedia ſingulis ſpeciebus maxime idonea enarrando, tandem pleraque in hydrope uſitata recitabuntur, ita et quaevis pagina nimiâ formularum farragine non gravabitur.

65. *a.* Corroborantia, abſorptionem augentia, externe adhibita, meliores effectus edunt in hydrope intercute, quam in alio quocunque, utpote parti morbidae quam proxime applicata § 37. 2.

Frictiones, ſuffimenta ſtimulantia (*c*), aromata (*d*), ſpirituoſa (*e*) aſſidue applicari debent.

b. Faſciae expellendis humoribus fibriſque ſuſtinendis aptiſſimae hic ſunt, praecipue ſi pars una aut altera tantum tumeat.

c. Diaphoretica et ſudantia quae ſedem ipſam morbi exagitant, apprime utilia in anaſarca

(*c*) R. Pulv. benzoin, q. ſ. vel R. thur. maſtich. ſuccin. ana p. ae. miſce: fiat pulvis, paulatim carbonibus incenſis, intra caminum injiciatur, et fumus excipiatur panno laneo, donec bene caleſcat pannus, cuti mane et veſpere affricandus.

(*d*) R. Pulv. ſubt. ſummit. abſinth. unc. iv. cret. alb. unc. viii. miſce. Pulvere hocce aſpergatur pannus, quo circumligandae ſunt partes hydropicae, h. s. vel R. pulv. ſubtil. cinamom. ſeſquidrach. nucis moſchat. drach. ii. camphorae ſcrup ii. miſce. Admiſceatur hicce pulvis cum goſſipio inferendus, inter duplicatum linteum, ex quo conficiantur tibialia, vel manicae funiculis adſtringendae.

(*e*) R Spirit. vini camphorat. unc. iv. ſpirit. ſalin. aromat. drach. i. miſce. Affricetur, q. s. parti tumidae bis de die.

ſarca ſaepe fiunt, ſive ſudor a ſolo calore, § 34. eliciatur, ſeu etiam devorentur ſtimulantia (*f*), parata ex antimonio (*g*), mercurio (*h*), opio (*i*), vel aliis.

66. Hiſce, § 65. interponantur corroborantia, cathartica, caeteraque jam in priore diſſertationis hujus parte propoſita pro hydrope remedia, de quibus poſtea ſpeciatim agemus.

67. Etiamſi debita adhibeantur remedia, § 65. 66. commendata, increſcit tamen quandoque

(*f*) R. Spirit. corn. cerv. ſemiunc. cujus aeger ſudationi accinctus hauriat gutt. LXXX. in quovis liquore vinoſo tepido, et gutt. XL. omni poſtea quadrante horae.— vel R. julep. e camphor. (*phar. Lond.*) lib. ſem. tinct. ſerpent. unc. i. miſce. Propinanda eſt primo uncia una, et poſtea unc. ſem. omni ſemihora ad tres vel quatuor vices — vel R. Spirit. minder. unc. viii. ſal. vol. c. c. gr. XL. ſyrup. tolutan. unc. ii. miſce. hauriat unc. ii. ſtatim cum in lectum ſe receperit, et unciam unam omni dein ſemihora.

(*g*) R. Vin. antimon. emetici ſemiunc. capiat. gutt. XL. in ſeri lactis vinoſ. unc. ii. et reit. doſis omni hora, ſi ferat ventriculus.— vel R. kerm. mineral. gr. ii. theriac. andromach. drach. i. miſce, pro doſi.

(*h*) R. Turpeth. mineral. gr. i. diaſcord. ſemidrach. ol. ſtil. menth. gutt. iii. miſce pro doſi.

R. Calcis antimon. vulgo antimon. diaphor. non lavat. ſemidrach. mercurii corallin. (*pharm. Lond.*) gr. vi. miſce. terantur in pulverem ſubtil. cujus ſunt gr. vi. pro doſi ſudofera.

(*i*) R. Pulv. Caſtor. gr. xv. ſal. ſuccin. gr. v. ſal. vol. c. c. gr. vi. opii crud. gr. ii. ſyrup. e cortice aurant, q. s, fiat bolus h. s. devorandus.— vel R. tartar. vitriol. ſal nitri ana ſcrup. iv. funde in crucibulo, pulveriz. et adde pulv. rad. ipecacuan. opii ana ſcrup. i. ol. ſtill. menthae gutt. ii. miſce. Doſis eſt a ſcrup. i. ad gr. XL.

que anaſarca, et non niſi emiſſario arte facto educenda eſt aqua.

α. Detracta cuticula per applicatum emplaſtrum veſicatorium, cutis quandoque uberem aquam profundit (*k*); ſed quum nimium detecta cutis ſuperficies gangraenae obnoxia ſit, aliae methodi huic anteferendae ſunt.

β. Veteres ferro candente cutem inurebant (*l*), recentiores autem pro ferro igneo cauſticum potentiale dictum ſubſtituunt. Eſchara vero, ab utroque inducta, aquam non tranſmittit; expectanda igitur eſt vel eſcharae lenta ſeceſſio, dum interim morbus vires acquirit eundo, vel inciſio aut exciſio eſcharae eſt inſtituenda: hinc inutilis erat uſtio.

γ. Etiam *Galeni* tempore punctiones magis quam uſtiones medicis conſuetae erant (*m*), et illae quidem frequentem lympham ſaepius dimittunt (*n*).

δ. Plerique

(*k*) *In River. obſ. commun. a Jacoz. obſ.* 21. Hiſtoria narratur aegri, qui, ab admotis veſicatoriis, in multis partibus ſanatus fuit.— Ipſe quidem vidi juvenem anaſarca laborantem, e quo aqua omnis educta fuit veſicatoriis cruribus applicatis, ſed, gangraena ſuperveniente, mortuus eſt.

(*l*) *Celſi, lib.* vii *cap.* 15.

(*m*) *Galeni comment. in Hippocrat. aphor.* vi. 27.

(*n*) Exſtat hiſtoria hominis hac methodo ſanati, *Willis de anaſarca. Pharm ration. p.* 2.

δ. Plerique recentiores *Celſum* (*o*) ſecuti, ipſos tumores altis plagis incidunt, e quibus latex aquoſus ſtillat (*p*).

ε. Veteres Ægypti feruntur (*q*) introduxiſſe per cutem acus fila trahentes, relinquebant autem in vulnere fila ne coaleſceret, ita aqua continuo fluxu diu noctuque effluebat omnis. Aliis in uſu eſt piſum, vel tale quid in inciſuris detinere, ne claudantur. Sed gangraena ab intruſis metuenda eſt.

68. De fonticulis, § 67. cautelae quaedam obſervandae ſunt.

a. In declivioribus ſemper partibus faciendi, ut aquae facilior ſit exitus.

b. Evitentur in hac operatione venae, nervi, tendines, ſimiliaque organa.

c. Moderandus eſt aquarum effluxus, ſecundum aegri vires, ne curatio mortem acceleret (*r*); aegrum igitur quovis modo ſuſtineri oportet; et ſi nimius videatur humor emiſſus,

(*o*) *Celſi, lib.* 3. *cap.* 21.

(*p*) Vide exempla hydropicorum per inciſiones ſanatorum. in *Mead. mon. cap.* viii. et *Shaw* ad § 1242 *aphoriſm. Boerhaav.*

(*q*) *Boerhaave in comment. in inſtit.* ab Haller. edit. in § 416.

(*r*) Quod accidiſſe ingenue fatetur, *Mead. in mon. med. cap.* viii. ſemel ſui ipſius non ſatis caute aegri robur aeſtimantis, atque iterum chirurgi temeraria culpa.

emissus, emplastris et fasciis idoneis aquae iter per fonticulum intercipiendum est.

d. Olim observavit *Hippocrates*, ulcera hydropicorum non facile sanari (*s*); ideoque ea calefaciente medicamento illini jubet (*t*); et ne cutis vicina aquâ calidâ, acri, perpetuo perfusa inflammetur, unde dolor, et metus gangraenae, linimento (*u*) obtundente defendenda est.

e. Si gangraena ulceri superveniat, externis et internis medicamentis huic morbo idoneis profliganda est.

67. Hydrocele externa quam distensio aquosa cutis penis saepius comitatur, in immanem quandoque molem adaugetur ob laxam cellulosam scroti fabricam, sed solum nomen sibi proprium vindicat (*x*); nisi notham ejusdem

(*s*) *Hippocrat. aph.* vi. 8.

(*t*) *Hippocrat. de locis in homine*, cap. 36.

(*u*) R. unguent. alb unc. i. liquescat leni calore, et ab igne remoto. adde balsam. oppodeltoch. drach. i. misce. vel R. unguent. e lapide calaminari sesquiunc. balsam. peruv. drach. iii. camphor. in spirit vin. solut. drach. ii. misce. s. a Exsiccatae cuti applicetur linimentum super linteum extensum, vel manu cuti affricetur.

(*x*) Vir generosus scrotum contudit, unde tumorem per 20 annos in scroto gestabat. Tandem ad molem capitis infantis aucto tumore, interna evacuantia, et externa discutientia frustra sustinuit; sed evacuata exigua aquae copia, e vulnere lanceola inflicto, et applicato pulvere cretae et absinthii, atque interpositis paucis catharticis, sanatum vidi.

dem ſpeciem ab urina ſcil. ex urethra effuſa illi accenſere lubet (*y*). Hoc in caſu,

α. Multiplices in ſcroto inciſurae faciendae ſunt, quibus libera urinae via concedatur, ne late vagantes ſinus, fiſtulas, &c. erodat.

β. Obſtaculum, ſi quid eſt in urethra, cito removendum eſt.

γ. Ope catheteris ſubducenda eſt urina e veſica, donec occludatur foramen urethrae praeternaturale.

δ. Si ſub N°. β γ. propoſita fieri nequeant, incidenda eſt urethra inter obſtaculum et veſicam, ut urina e vulnere libere fluat.

70. HYDROCEPHALUS externus hoc ſibi peculiare tantummodo obtinet, ut aegre aqua a cute cranii, ad inferiores partes, ob arctum ejuſdem cum auribus, muſculis, aponeuroſibus nexum, deſcendat.

71. Telam cellulóſam interiorum partium occupans aqua, quae hydropis nomen meretur, colligitur vel in chorda ſpermatica; inter peritonaeum aliaque ventris organa continentia, ſic dicta; in meſenterio; cellulari ventriculi, inteſtinorum, reliquorumque ab-

(*y*) Vid. *Medical Eſſays*, *vol.* 5. *art.* 22.

dominalium viſcerum tunica, aut in mediaſtino vel pulmonibus.

72. Quum ſit hydrocele diffuſa interna in CHORDA SPERMATICA, ſentitur tumor mollis, profundus, oblongus, inferne craſſior, digitis cedens, ad teſtem deſcendens, dum aeger ſtat vel ſedit: cum autem recumbit, tumor decreſcit, et cylindricam potiùs affectat figuram; ſi vero in abdomen decumbentis reclinat ſcrotum, tumor fere evaneſcit; brevi autem redit, cum homo erigitur.

73. Cauſae hujus hydroceles, § 72. ſunt 1. Humor ex tela cellulari pone peritonaeum ad inferiora ſtillans.— 2. Paralyſis muſculi cremaſteris, aut debilitas quaecunque chordae ſpermaticae.— 3. Venae ſpermaticae compreſſio, arctatio, aut debilitas.

74. In therapeuſi nil peculiare obtinet, niſi quod, 1mo, Faſcia ſuſpendente, bene ſuſtinendum ſit ſcrotum.— 2. Inciſurae vix faciendae, ne vulnerentur vaſa ſpermatica.

75. Aqua in tela cellulari inter *muſculos abdominis* et *peritonaeum* diffuſa, vix dignoſcenda eſt; ſemper autem adeſt, quum anaſarca ad thoracem uſque aſcendit, et ſaepe cum hydrocele invenitur.

76. MESEN-

76. Mesenterium cellularisque ventriculi et inteſtinorum pars in anaſarca univerſali ſemper aquâ diſtenditur, et in aſcite ſaepius idem fit; unde ſaepius vidimus ventriculum et inteſtina aſciticorum, alba, laxa, craſſa et ex ſingulis inciſuris membranarum aquam effluentem.— Si igitur diu comprimatur quocunque modo vena portarum, aut debilis fiat ductus alimentarius et meſenterii compages, aut major ſit in ſanguine colluvies lymphatica, quam in cavum ductus illius arteriae dimittant, in cellulis colligitur, molem organorum augens, vim autem eorum minuens; et cedentibus arteriarum oſculis, nimia humoris copia in ventriculum et inteſtina effunditur. Hinc appetitus proſtratus, ciborum imperfecta concoctio, diarrhoea, lienteria, &c.

77. Difficillime ſe patefacit haec ſpecies hyropis diffuſi, § 76; nam ab anaſarca vel aſcite inducta, ab iiſdem occultatur; ſolitaria autem alias ventris aegritudines mentitur; ſi vero cauſae jam recitatae praeceſſerint, atque mollis, aequabilis, ſenſim increſcens, vix mutablis abdominis diſtentio ſuccedat, ſuſpicari ſaltem licet huncce morbum adeſſe.

In hiſtoriis aegrorum, qui primo anaſarca, dein aſcite ſubito detenti dicuntur, et qui ſani evaſerunt,

evaſerunt, a fonticulo omnem aquam effundente, merito hariolari licet, potius a meſenterii hydrope, quam a vero aſcite abdomen intumuiſſe.

An effatum Hippocratis (*z*), leucophlegmatiae ſuperveniens diarrhoea fortis ſolvit morbum, potius huic quam aliae hypropis ſpeciei conveniat?

78. Diaphoretica, diuretica, quae caeteris hydropis ſpeciebus, huic etiam medentur; ſed a corroborantibus et catharticis, ſecundum § 37, 2. majores hic quam alibi effectus expectandi ſunt; et abſtinentia a potu, omnibus hydropicis ſalutaris, maxime neceſſaria eſt, quando ductus alimentarius lympha obruitur. Sed de hiſce nunc dicere nolim, quia poſtea commodior dabitur occaſio.

79. Ab aqua in MEDIASTINO (*a*) ſenſus adeſt ponderis moleſti, non autem doloris in medio pectoris; ſitum mutat ponderans, ſecundum corporis ſitum erectum, decumbentem, ſupinum, aut pronum.— Compreſſis oeſophago, trachaea, et pericardio, difficilis fit deglutitio, et actiones pulmonis et cordis turbantur.

80. Vix

(*z*) *Aphor.* vii. 29.

(*a*) *Mead. mon. med. c.* viii. Aquam in mediaſtino ſe vidiſſe aſſerit.

80. Vix, nisi a mutatione ponderis, distingui potest hicce hydrops ab aliis morbis medium pectus infestantibus: sed quum in universali anasarca semper adsit, symptomata hujus morbi auget, eandemque medelam capit.

81. Si dignoscatur morbus, § 79, remedia corroborantia et evacuantia eludens, non alia aquae educendae methodus est, quam sternum terebratione pervium reddere; nimis autem audax operatio haecce est, quam ut in tali dubio casu usurpetur.

82. Inflatis pulmonibus, tota eorum cellularis fabrica in bronchos apertis osculis hiare videtur, quae igitur aqua in cellulas effunditur, cito per tussem rejicitur; sed in humorali, vulgo dicto asthmate, anastamosin hanc occludi fere concludere licet; nam infarcti diu pulmones vim magnam coacervatae lymphae reddunt. An non est haec species aliqualis hydropis diffusi, emissaria tandem referantis? utcunque certe humorale illud asthma causa frequens est anasarcae (*b*), et iisdem auscultat remediis.

PARS

(*b*) Insigne tale exemplum prostat in *Med. Essays*, *vol.* 3. *art.* 25. a patre meo tractatum, ubi ab infarctis pulmonibus anasarca oriebatur, et arteriarum vibratio cessabat, donec cathartico liberatus fuit aeger; quod ter aegrotanti contigit.

SECTIO SECUNDA.

DE HYDROPE SACCATO.

83. Sacci hydropis ſedes, § 49. vel ſolam aquam, vel etiam organa quaedam corporis continent; illos *ſimplices*, hos autem *compoſitos* appellare licet.

84. *Simplices ſacci* vel retinent ſtructuram naturalem, vel morbo ita mutantur, ut ab eo naſci putares.

85. Prioris ſpeciei duo tantum ſunt exempla, hydrops ſcil. *Uteri*, et *Hydrogloſſum*; nam ad alias morborum claſſes referuntur veſicae urinariae, et veſicae felleae diſtenſiones, utpote alium quam aquam ſeroſum humorem continentes.

86. Hydrops uteri fit a quacunque materia os ejus obturante, unde ſenſim in cavo colligitur aquoſa colluvies (*c*) graviditatem mentiens; a qua vix hydropem hunc recentem diſtinguere licet juvenilis aetatis foeminae, ſed in vetula ſuſpicionem potius crearet hydropis: praetumidus

(*c*) Mulier ſingulis menſibus ex utero dimiſit aquam, quae ſex aut octo pelves implebat, *Fernelius in patholog. lib.* vi. *cap.* 15.— Uterus a tumore cervicem ejus occupante hydropicus puerum 10 annorum facile recipiſſet, *Bonnet. ſepulchret. anat. lib.* iii. § 21. *obſ.* 55.

praetumidus uterus cum clauſo ore interno, elapſo graviditatis termino, hactenus latentem manifeſtat morbum.

87. Digitus aut catheter per os uteri ſine laceratione aut nimia vi intruſus, ſolvit momento morbum.—Si vero dilatanti digito aut catheteri non cedat, balneis tepidis relaxandae ſunt partes morbidae (*d*).—Emeticis urgenda eſt lymphae ex ore uteri evacuatio.—Si aegrae periclitetur vita a mole aut acrimonia aquarum, dum fluctuantem ſentiat digitus materiem orificio uteri incumbentem, in ſaccum adigendus eſt ſtylus cuſpidatus cannâ inſtructus (*Trocar* dictus), ut retracto ſtylo aqua per cannam effluat, ſtatimque poſtea iterum tentandum eſt digitum in uterum immittere: hoc facto, pro digito ſubſtituatur ſpongia, filo longo ex vagina pendente conſtricta, quo detrahatur ſpongia ſaepius renovanda, dum remediis topicis, tenui diaeta, attenuantibus et reſolventibus, § 23. ε, ζ, η, θ, dictis (*e*), reſolvatur tumor, aut viſcida obſtruens materies.

88. Tumor

(*d*) Comitiſſa de Keglewich balneis ab uteri hydrope liberata, *Miſcellan. curioſ. dec.* iii. *an.* 5 & 6. *obſ.* 162.

(*e*) R. pil. mercur. laxant. gr. x. divid. in pil. iii. doſis hujuſmodi mane et veſp. devoranda.— vel R. pil. ſcillit. ſcrup. j. gum. aſafoetid. gr. v. mercur. dulc. g. iii. ſal mart. gr, iv. ſyr. alb. q. ſ. ut fiat pil. vii. pro doſi repetend. omni mane.

88. Tumor aquofus fub lingua HYDROGLOSSUM dicitur. An fit ductus falivarius fubmaxillaris in faccum diftenfus: an faccus in tela cellulari, a ductu difrupto: an hydatis ab alia caufa non facile eft dicere. Quicquid autem fit, incidendus eft tumor, ut aqua evacuetur. Premendus eft ductus digito antrorfum et retrorfum, ut exprimatur fi quid in eo haereat. Colluendus denique faccus lenibus detergentibus et adftringentibus (*f*). Si vero recidivus fiat morbus poft incifionem, ne iterum claudatur vulnus cavendum eft, fpecillum faepius immittendo.

89. Sacci quique fimplices, qui morbo figuram debent, in homine fano totidem telae cellularis cava fuerunt, § 51. 52. Obturatis enim in vicinas cellulas emiffariis cujufcunque cellulae; haec diftenditur unde lamellae plures juxta appofitae et compactae parietes quafi membranaceos effingunt, et quo plus diftenduntur hi parietes, eo plures prioribus adjunguntur lamellae, quo diutius autem apprimuntur, majorem acquirunt denfitatem; hinc

(*f*) R. fpirit. vini Gallici. unc. i. aq. calcis, unc. iv. mel rofar. fefqunc. mifce.. vel R. alumin, fcrup. i. folv. in aq. rofar. unc. iii. fyr. tolut. unc. i. mifce.

hinc tunicae ſacci craſſiores et denſiores fiunt, pro ratione morae et magnitudinis.

90. Vaſa ſaccorum, § 89. tenſa ſemper ab incluſa materia, vim abſorbentem minimam poſſident, § 37, 1. tenuiores tantum humoris particulas in ſe recipiunt venarum oſcula; unde ſpiſſius ſtagnando devenit quod reliquum eſt.

91. Plerique ſubcutanei hydropici ſacci HYDATIDUM nomine veniunt, qui tendinibus, tracheae arteriae, glandi penis aſſident, vocantur GANGLIONES, BRONCHOCELAE SEROSAE (*g*), CRYSTALLINI tumores; caeterum vix quidquam, niſi ſitum, peculiare arrogare poſſunt. Eadem eſt ratio interiorum hydatidum, quibus adjunguntur nomina organorum quae ab iis obſidentur. Sed, quum in harum inveſtigatione et curatione variae in diverſis ſpeciebus adhibendae ſint cautelae, de ſingulis diſſerendum.

92. Hydatides, § 91. propriis limitibus circumſcribuntur, preſſae cedunt; ſed ſtatim, remota preſſura, formam priorem obtinent.— Alternatim digitis agitatae, ſenſum quidem,

(*g*) Bronchocele aquoſa hîc rarior eſt, ſed a celebri *Shaw* deſcribitur, ut morbus in *Helvetia* frequens. *Boerhaave's aphoriſms of the dropſy.*— Et Schenkius narrat ſanatam a ſe puellam bronchocele laborantem, *lib.* iii. *de hydrope*, *obſ.* v.

ſed ſaepius obſcurum fluctuantis humoris praebent.— Vix, niſi mole functiones aliarum partium turbante, nocent ; raro enim adeo acris evadit humor, ut ſaccum erodat, et minore abſorptione ſanguis non inquinatur.

93. Medicamentis internis quibuſcunque, aut lenioribus externis, vix unquam dimovetur hydatis, quandoque repetitis aquae ex alto cadentis ictubus, epiſpaſticis (*b*), vel veſicatoriis cuti tumorem cooperienti applicatis, profligatur : certius tamen chirurgi manu removetur.

α. Saccum exſcindendo. In qua operatione fruſtra ſe torquent chirurgi, ut ſaccum integrum ſervent ; nam multo facilior eſt operatio, quum denudata ſacci ſuperficies exterior inciditur, ut evacuetur aqua. Sacco ablato, vulnus per ſyſarcoſin ſanandum.

β. Si exciſio periculoſa ſit, ob annexas nobiliores partes internas, ex. gr. majores arterias, venas, nervos, tendines, &c. inciſurâ largâ aperienda eſt cyſtis, vel exterior ejus pars excidenda, tumque caro ab interna ſacci ſuperficie ſolicitanda, in quem finem frequentes

(*b*) R. acet. fort. calefact. q. ſ. eo madefacta ſpongia tumori imponatur.— vel R. ſinapiſmi ſimplicis, q. ſ. hydatidi applicand. vel R. emplaſtri calidi noſocomii Edinenſ. q. s. extende ad alutam, et tumori applica.

quentes incisurae, escharotica, erodentia vel stimulantia, inflammationem inducentia, adhibeantur.

γ. Si incisura fieri nequeat, vel eam non admittat aeger, punctura in saccum facienda lanceolâ, vel instrumento, *trocar* dicto, qua evacuatur humor; sed brevi a sanata punctura hydatis iterum in priorem molem, aqua redeunte, crescit; cui praecavendae prodest, 1mo, Orificium apertum retinere, ut effusa aqua e cavo fluat, et saccus sensim se contrahat, donec vel evanescat, vel ad nihilum fere redigatur (*i*). 2. Duri quid sacco immittere, ut excitetur inflammatio, quâ parietes vel concrescunt, vel pus effundunt, caroque pullulat, cavum impletura.

δ. Sunt qui fila per saccum acûs ope trajecta inibi relinquunt, ut lympha continuo ex orificiis stillet; sed incerti est eventus haec methodus.

ε. Disruptio cystis percussione mallei lignei fieri minime potest, nisi quando hydatidi subcutaneae os durum substernitur; et vix unquam hodie usurpatur; nimis enim partes

(*i*) In *Medical essays*, *vol.* 5. *art.* 30. legere licet historias saccorum hac methodo sanatorum.

tes vicinas contundit, et incerti admodum eſt eventus.

Si ab operationibus ſub α, β, γ. recitatis, metuenda ſint mala, § 41. enarrata, praecavenda ſunt methodo, § 42. tradita.

94. Hydatis in CHORDA SPERMATICA, ſive ſit ſaccus ex cellulis factus, ſive portio peritonaei poſt herniam relicta, cujus hiatus in abdomen occluditur, ſignis, § 92. enarratis cognoſcitur, et a hydrocele inter teſticuli tunicas formatâ diſtinguitur, per figuram magis a ſphaera recedentem, ſed praecipue a ſitu ſupra teſtem, qui ſub aqua ſentiri poteſt; quum in altera hydrocele, teſtis in mediis aquis fluitans lateat.

95. Sanatur hydatis haecce, § 94. methodo propoſita § 93, β. partem ſcroti exteriorem incidendo (*k*).

96. HYDROPS SACCATUS inter tendines muſculorum abdominis obliquorum et tranſverſalis, vel inter hunc et peritonaeum formatus (*l*), eandem agnoſcit diagnoſim, ejuſque ſanatio tentanda eſt per medicamenta in § 93. et quae poſtea in aſcite aperto deſcribenda

(*k*) Vid. hiſtorias ſanatorum in *Medical Eſſays, vol.* 5. *art.* 22.

(*l*) Vid. *Tulpii obſervat. lib.* 4. *obſ.* 44.—*Mead. mon. med. cap.* viii.

benda ſunt; praecipue vero per viam, § 93. β, γ. deſcriptam. Quando autem aliquid ſacco incluſum, per puncturam vel cannam tranſire nequit, inciſurâ orificium amplificandum.

97. Saccus qui in cavum abdominis prominet, ſive peritonaeum muſculos ſuccingens protrudat, ſive a viſcere quodam pendulo emineat, HYDROPIS ASCITIS CLAUSI nomine a medicis inſignitur, qui tactui edit phaenomena in § 92. et ab aſcite aperto facile diſtinguitur, in quo fluctuans humor omnes abdominis regiones pervagatur, ſecundum hominis ſitum.

Qui peritonaeum protrudit, immobilis ſemper eſt tumor. Qui in pendulis viſceribus enaſcuntur, in initio ad inferiora paululum delabuntur, licet tandem et peritonaeo accreſcant, et locum non mutent -- Si frequentes et parvae per abdomen ſparſae formentur hydatides internae, difficilis admodum ſunt indaginis, ab aliis enim tumoribus ſteatomatoſis, &c. vix diſtinguuntur, quum fluctuans nihil ſentiatur (*m*).

98. Quae

(*m*) *Sennert. lib.* 3. *p.* vi. *cap.* 3. § 2.—*Ruyſch obſ. anat. chirurg. obſ.* 27, 46, 65.— *Mem. de l'acad. des ſciences* 1722.— *Ephem. German.* 1742, *obſ.* 94.—*Phil. tranſ.* N° 207.

98. Quae OVARIA occupant hydatides, etsi speciatim ab auctoribus describantur, nihil peculiare sibi vindicant, nec litem meretur quaestio, utrum in vesiculis, *ovis* vulgo dictis, an in cellulis ova involventibus aqua hydropica colligatur (*n*).

99. Medela morborum, § 97, 98. memoratorum petenda ex dictis, § 96. notando solum, mobiles saccos vix chirurgiam admittere.

100. In MEDIASTINO nascuntur hydatides, quae neutiquam ab aliis tumoribus ibi haerentibus distingui possunt; vel si forte detegantur, non aliam, quam quae § 81. proposita fuit, medelam capiunt.

101. PULMONUM hydatides vix dignoscuntur; nam respiratio laboriosa, tussis, anasarca, aliaque in hoc morbo observata symptomata, ab plurimis aliis causis etiam inducuntur (*o*).

102. Pro vesicis hisce, § 101. methodo in § 81. adjiciendum est, risum, tussim, sternutationem,

(*n*) *Phil. transact.* N° 140.—*Med. Essays, vol.* 6. *art.* 73.—Memorabilis est historia a D. Houston in *Philos. transact.* N° 381. § 3. relata, per incisionem 4 digitos longam in ovarii saccum factam evacuatae sunt 18 humoris librae.

(*o*) *Mem. de l'acad.* 1732, *per Mr. Malcet.*

nutationem, vel vomitum, eas disrumpere posse, ita ut aqua effluat, vel in bronchos per os cito ejicienda, vel in cavum thoracis, unde educi potest remediis postea enumerandis. Metuendum tamen, ne aeger in ipso risus, tussis, &c. nisu, disrumpente hydatide, suffocetur.

103. Aqua inter oculum et orbitam in sacco collecta, oculum anterius propellit, visum hebetat vel tollit. Haec HYDROPHTHALMIA NOTHA a *vera* facile distinguitur, ubi globulus ipsius oculi distenditur. Pro curatione, vid. § 93.

104. Rariores quidem enarrantur casus, ubi aqua magnâ copiâ inventa est inter cranium et duram matrem (*p*), vel inter duram et piam matrem (*q*), aut etiam hydatidum in cerebro ipso (*r*). Hi quum occurrunt HYDROCEPHALI INTERIORES, hydropi in simplici sacco, § 83, 84, formato accenseri debent, et compressi cerebri symptomata inducunt; aegri scil. capitis dolore, vertigine, stupore tentantur; intentis oculis vident; frequentius lacrymantur; sopore afficiuntur, et omnes sensus hebescunt;

(*p*) Vid. *Hist. in Bonet. sepulchret. anat. lib.* i. § 2. *obs.* 45.
(*q*) Vid. *Blancard. oper. vol.* 2. *p.* 135.
(*r*) In *Haller. disput. vol.* 2. *p.* 845. *a Bergen.*

hebeſcunt; tandemque convulſiones, lethargus, aut apoplexia miſeros e medio tollunt. —Quum haec ſymptomata aeque ab aliis cauſis inducantur, et adultorum crania vi aquae extendenti non cedant, conjicere tantum licet, hoc morbo aegrum conflictari; ſed in infantibus, quorum oſſa capitis nondum ſuturis conjuncta ſunt, ſpatia inter oſſa dehiſcunt, et quandoque digiti ſentiunt aquam fluctuantem.

105. Corroborantia, § 20 & 113; cathartica, § 32 & 112; diuretica, § 33 & 118; diaphoretica, § 34 & 65, uſurpanda ſunt in curatione morbi hujus periculoſi, § 104, prout res exigit.—Pileo laneo, fumis, § 65, *a.* bene indies calefacto, tegatur calvaria: faſciâ conſtringatur caput (*s*).—Fonticulus in ipſo bregmate excitetur ope epiſpaſticorum:—fonticulus etiam in nucha apertus ſervetur, intrudendo piſa vel talia in cutis vulnuſculum.—Tandem, potius quam aeger inevitabili morti committatur, lanceola in cavum hydropicum immittatur, ſi fluctuans inter oſſa ſentiatur aqua, cavendo ne vulnerentur aut arteriarum durae matris majores rami, aut ſinus venoſus longitudinalis ſuperior. Evacuatâ parvâ aquae copiâ, obturandum eſt vulnus; nam pejores hic

(*s*) In *River. obſ. comm. obſ.* vi.

hic metuendi ſunt effectus à nimia aqua ſemel educta, quam in alia quavis corporis parte; imbecilles enim tunicae vaſorum cerebri, ejusque mollis ſubſtantia, vi ſanguinis rareſcentis, et a corde impulſi, reſiſtere nequeunt; cito igitur cerebrum ſanguine irruente obruitur, ſi ſubito aquae preſſura ſit ſublata: ſpongia, vel tale quid aquam tranſmittens pro obturamento ſit; tutius enim ita ſenſim evacuatur humor.—Dum hac methodo educitur lympha, caput arctius faſciis conſtringendum, ut cranium pro ratione contentorum arctetur.—Si medicamina interna, excretiones augentia, aegrum adultum ab hydrocephalo interno liberare non valeant, ſolum, ſed audax eſſet remedium terebratio.

106. Sacci compositi naturles in quibus collecta aqua hydropem facit, ſunt capſulae articulorum, in quibus ſunt glandulae muci ſecretioni deſtinatae, adeps, &c.— Cavum in quo teſtis continetur,— peritonaeum, viſcera abdominalia comprehendens.--- pleura utraque, pulmones.--- pericardium, cor, ejuſque vaſa;--- oculus, iridem, diverſoſque humores,--- cranium, cerebrum, ejuſque partes.--- Du-

ra mater in theca vertebrarum medullam ſpinalem continet.

107. Quamvis anatomici demonſtrent pleraque organa quae in hiſce cavis § 106. contineri dixi, ad exteriora membranae ſaccum formantis collocari; tamen cum vulgo medicorum liceat nunc, pendula haec organa, tanquam in cavo ſacci diſtenſionis capacis contenta conſiderare.

108. Sacci hi naturales non ſtatim in initio morbi aeque aqua infarciuntur, ideoque non ita extenduntur ac hydatides; evidentior igitur eſt tunc fluctuatio humoris in illis contenti, vel a motu corporis vel digito palpanti.--- Plus etiam ſentitur tenſio et gravitas liquoris in inferioribus ſacci partibus.--- Ab agitatione aquae, et organorum plurimorum vicinitate, acrior citius evadit aqua, unde citior partium eroſio, ſitis, febris, &c.--- facilius liquores abſorbentur, ſecundum effatum in § 37, 1.

109. Hydrops articuli, genu praecipue (*t*), ſignis, § 4, 5, 6, 7, 8. manifeſtus, vix unquam medicamentis roborantibus

(*t*) Pater, in praelectionibus ſuis, narrat, ſe hunc morbum nunquam niſi in genu, ibique ſaepius vidiſſe, et ſe, applicatâ chartâ bibula aceto forti tepido madidâ, quater genu hydropem ſanaſſe.

tibus internis, diureticis et diaphoreticis, raro catharticis fortioribus, cedit. Topicis plus auscultat, sudationibus scil. flamma spiritus vini excitatis, aquis calidis; sulphureis, *Bathensibus*, *Aquisgranensibus*, *Carlsbadensibus*, &c. ab alto cadentibus,— epithematibus acrioribus § 93.---- fonticulis in vicinia defossis.—— Si autem hisce resistat, aperienda est capsula incisurâ in tenuissima parte ab aponeurosibus, vasis, &c. maxime libera, a qua quandoque sanatio (*u*); sed saepius inflammatione, febre, &c. corripitur aeger (*v*), et acri evadente humore ab amputatione spes sola vitae est.

110. HYDROCELE inter testis tunicas testiculum celat; hinc ab aliis hydroceles interioris speciebus distinguitur.--- Recens in junioribus quandoque sanatur suffiminibus, &c. (§ 65. *a.*) aut aliis discutientibus, penetrantibus medicamentis (*x*), dummodo simul fasciis bene suspendatur scrotum, et repetita exhibeantur cathartica.--- Si vero haec non sufficiant

(*u*) *Act. phys. med, vol.* viii. *obs.* 27.—*Med. Essays, vol.* 4. *art.* 20.

(*v*) *Med. Essays, vol.* 4. *art.* 20.

(*x*) R. rad. bryon. alb. unc. ii. fol. cicut. vulg. recent. manip. ii. misce, et coque in q. s. aq. font. fiat s. a. cataplasm. cui adde gum. ammon. in acet. fort. solut. semunc. ol. palmæ drach. iii.

ſiciant per puncturam lanceolâ factam emittenda eſt aqua, brevi reditura; unde haec imperfecta, vulgo *palliativa* curatio vocatur. --- Ut *radicalis* dicta ſanatio perficiatur, grandiori inciſura aperiendus eſt ſaccus, cavendo ne cum aqua exeat etiam teſtis (*y*), haemorrhagia, ſi quae obvenerit, compeſcenda (*z*).--- Leni poſtea irritatione excitanda eſt inflammatio, ſine qua vix ad ſanationem perfectam perducitur morbus. Caute tamen in irritatione procedendum eſt; nam a teſte irritato febris valida, ingenſque inflammatio nonnunquam excitantur (*a*).---- Quando pus e vulnere effluit, ſanationis ſpes eſt; tunc enim caro, et a teſte, et a tunica *vaginali* ſuccreſcit, qua repleatur cavum (*b*).

III. In peritonoei cavo aqua collecta hýdrops ASCITES APERTUS vocatur; in quo acrior quam alibi citius fit humor, ob motum quo in amplo cavo agitatur, ob admiſtionem bilis per veſicam felleam tranſeuntis, et miaſmatum putridorum ex inteſtinis exhalan-

(*y*) Vidi teſtem extra vulnus relictum ex quo pullans caro cicatrice obducebatur.

(*z*) Vid. hiſt. talis haemorrhag. *Med. Eſſays*, *vol.* 2. *art.* 14.

(*a*) Vid. *Med. Eſſays*, addit. ad vol. 5 *p.* 256.—*Sharp's ſurgery*, *chap.* ix.

(*b*) *Med. Eſſays*, *vol.* 5. *art.* 22. & addit. in quarta editione.

exhalantium.--- Humor hypogaſtrio in ſitu erecto corporis incumbit, in horizontali vero regionem lumborum inferiorem diſtendit, et diaphragma opprimit.---- Macerata ab aquâ viſcera chylopoietica male concoctioni ciborum inſerviunt.--- Vellicata aut eroſa inflammantur, concreſcunt.—Compreſſis majoribus vaſis, praecipue vena cava et portarum, inducuntur obſtructiones, oedemata, hydrops diffuſus, &c. plurimarum partium.---- Perſtricti renes paucam urinam ſecernunt, unde hydropis incrementum.— Ab acribus humoris particulis abſorptis, ſitis, tuſſis, febris, inflammationes, eorumque ſequelae.

Periculoſus hicce morbus ſua utcunque habet commoda: nam, 1mo, Meliores hîc edunt effectus corroborantia interna, cathartica et diuretica, quam in alio quocunque hydrope clauſo, ob rationem in § 37, 2. memoratam. 2do, Facilius et tutius per chirurgiam aqua educitur, quam in plurimis aliis hydropis ſpeciebus.

112. Quum quo plus potae, plus ſitiantur aquae, hydropem augentes, ſumma in therapeuſi inſtituenda eſt abſtinentia a potu, ſitim autem fallere oportet ſucco acido, os

et

et fauces eluendo, tantillo rarius haufto (*c*)—. Frictiones, exercitia, fafciae adhiberi debent, quantum commode fert aeger.— Emetica (*d*) profunt, dummodo nimis non opprimatur ab eorum ufu refpiratio, aut caput.— Catharticorum (*e*) repetitae dofes pro viribus aegri quam maximae utiles funt.----- Emeticorum et catharticorum minores dofes faepius reiteratae, validiora quandoque evadunt hydragoga, quam largiores, fed diutius intermiffae; magnam quippe urinae copiam eliciunt (*f*).

Cum

(*c*) Novit duos illuftris *Mead* graviffimo hydrope afcite laborantes, longa iftiufmodi patientia, fibi ex toto temperando, ad falutem perductos, *Mon. med. cap.* viii.

(*d*) R. vin. emetic. drach. x.— R. pulv. ipecacuan. femidrach. tartar. emet. gr. iii. mifce. Capiat hora fexta pomeridiana.

(*e*) R. pulv. rhabarb. femidrach. calomel. gr. vi. fyrup. alb. q. f. ut fiat bolus.—R. fyrup. de rhamn fefquiunc.—R. fyr. de rhamn unc. i. tinct. jalap. drach. i. mifce.—R. pulv. rad. jalap. fcrup. i. calomel. gr. x. mifce.—R. elect. hydrop. *Medull. med. pro exercitu* femidrach.—R. pil. ex colycinth. *Pharm. Lond.* femidrach. form in pil. vi.— R. fucc. irid. noftrat. femunc.— Haec omnia cathartica fummo mane devoranda.

Pro catharticorum ufu in hydrope, vid. magnum *Sydenham de hydrope.*

(*f*) R. oxymel. fcillit. fefquidrach. aq. cinnam. f. v. unc. i. fpir. lavend. comp. fyrup. e cort. aurant. *ana* drach. i. mifce. Capiat talem dofin omni quadrihorio.—R. pil. mercur. laxant. drach. ii. pulv. rhei elect drach. i. ol. juniper. femidrach. mifce, fiat maffa. divid. in pil. N° xlii. Capiat tres ter de die. R. julep. hydrag. *Pharm. Nofocom. Edin.* unc. viii. Capiat unc. ii. omni trihorio.

Cum catharticis medicamenta corroborantia, § 20. *δ*. et diuretica, § 33. miſcentur, et diebus ab alvi purgatione liberis, eadem (*g*) ſemper exhibentur.— Auxilii etiam plurimum a diaphoreticis (§ 65. *c*.) aliquoties obtinetur.

113. Quando multum tenditur abdominis ſaccus, non ſolum miſerum aegrum cruciant dyſpnaea et tuſſis, a preſſo diaphragmate ſanguinis iter per pulmones impediente, ſed penitus aboletur aquae hydropicae abſorptio, ſola morbi curatrix: educenda igitur aqua, § 37. 1, per paracentheſin, inſtrumento *Trocar* dicto, medio loco inter umbilicum et prominentem oſſis iſchiûm ſpinam anteriorem inſtitutam (*h*). Cutis lanceolâ prius incidenda quam ſtylus adigatur; tunc enim ſtylus minima vi impreſſus muſculos perforat.—Veteres de neſcio quo ſpiritu, cum aqua effluente, ſymptomataque § 41. recitata inducente, ſomniârunt; ideoque aquam repetitis vicibus ex aſciticis eduxere: poſtquam

(*g*) R. vin. amar. *Pharm. Lond.* vel tinct. ad ſtomach. *Pharm. Edin* lib. ii. Capiat unc. ii. ter vel quater die.— R. pulv. cort. Peruv. unc. ii. cort. aurant. unc. i. limatur. mart. ſemunc. ſyrup. e cort. limon. q. ſ. ut fiat elect. Capiat molem nucis moſchatae mane et veſpere.—R. aq. menth. piper. unc. iv. tinct. cort. Peruv. ſerpent. comp. *ana* unc. ii. pulv. ſal. mart. ſemidrach. miſce. Capiat unc. i. horis medicis.

Diureticorum formulas vide in § 118.

(*h*) *Med. Eſſays, vol.* 1. *art.* 18.

poſtquam autem a *Meadio* (*i*) demonſtratum fuit, anno 1705, haec ſymptomata a ſola ſubito ablata preſſura pendere, ſimul et ſemel omnis educitur aqua, quo minus periculum eſt gangraenae, tympaniae, aut humoris viſcera macerantis, et, admiſſo aëre, putreſcentis; dum cingulo idoneo (*k*) aequabilis incumbat contentis abdominis preſſura, et quum effluit aqua, et poſt finitam operationem, cujus index eſt reſpiratio, quae facilior vel difficilior eſt pro ratione vis diaphragma in thoracem prementis.—An liquor adſtringens ſtatim ab educta aqua (*l*), vel eodem tempore quo effluit (*m*), in abdomen injectus, immunes a recidivo morbo ſervaret aegros, nondum ſatis experientiâ conſtat.

Si abdomen in duo cava aqua referta dividatur per accretionem viſcerum et peritonaei (*n*), bis peragenda eſt paracenteſis, in utrumque ſcil. cavum.

114. Evacuatâ ex abdomine aquâ, inteſtina ſaepius inflantur, borborygmi, tormina, anxietates,

(*i*) *Mead mon. med. cap.* viii.

(*k*) *Med. Eſſays, vol.* 1. *art.* 18.

(*l*) *Philoſ. tranſact.* N° 472 § 3. *Chriſtopher Warwick* refert foeminam a ſe ſanatam injiciendo vini rubri Gallici (*claret dict.*) *p.* 2. aq. Briſtol. *p.* 1.

(*m*) Vid. *ibid.* § 4. propoſitum ingenioſiſſimi *Hales*.

(*n*) § 4. *Med. Eſſ. vol.* 4. *art.* 30.

anxietates, ſpaſmi aegrum infeſtant: hiſce ſedandis vel a paracenteſi, vel emeticorum aut purgantium medicamentorum operatione inductis, optima medela eſt *opium* veſperi exhibitum, quo etiam diureſis promovetur (*o*); et, ut reditus aſcitis praecaveatur, diu perſiſtendum eſt aegro in uſu medicaminum memoratorum in § 44.

115. HYDROCELE cum hernia (*p*), et HYDROMPHALUS (*q*), non niſi appendices quaſi aſcitis aperti ſunt, quo remoto ceſſant.—Si vero proxime ſub cute in illis tumoribus ſentiatur humor, punctura ibi lanceolâ facienda, ut emittatur aqua; caeterum eaedem quae in paracenteſi cautelae adhibendae, et praeterea aſſidue applicanda ſunt ipſis tumoribus corroborantia externa, § 65, *a*. praeſcripta, ne collabentes gangraena afficiantur.—Nonnunquam cutem lacerat ipſa aqua viam ſibi parans, quo caſu methodo jam dicta tractandus eſt morbus.

 116. Hydro-

(*o*) Conſulendi ſunt de opii in hoc morbo uſu *Sydenhamus* et *Mead*. Ecce formula. R. aq. menth. piperit. unc. i. cinnamom. ſemunc. tinct. caſtorei drach. i. laud. liquid. gutt. xl. ol. tartar. gutt. xx. ſyrup. altheæ drach. iii. miſce, pro hauſtu veſpertino.

(*p*) Vid. *Med. Eſſays, vol. 5. art. 22.*

(*q*) *River. obſ.* iv. *communi a Formio.* Duos mihi narravit caſus pater, in altero aqua cutem hydromphali lacerans ſubito effuſa eſt, in alio lanceola aperiebatur tumor. Vid. *Schenkii obſ.* et *Bonnet. ſepulchret. anat.*

116. Hydropem ascitem siccum, vel TYMPANIAM a veteribus appellatum consulto omisi, utpote a meo proposito alienum; de morbis enim ab aqua orientibus tantum differo.

117. HYDROPS PECTORIS, scil. cavi costis rigidis exterius cincti, cum intermediis musculis tensis, brevibus, ubi neque tumor, nec motus aquarum digitis sentitur, difficilis est indaginis. Si vero sit spirandi difficultas, ponderis sensus nunc ad imum, nunc ad summum pectus, prout homo stat vel recumbit; et si fluctuans quid ab aegro in pectore sentiatur, suspicionem praebet aquam inibi collectam; quae magis confirmatur, si capacior videatur thorax ad sedem diaphragmatis (*r*).

Nescio an semper adsit signum pro pathognomico habitum a *Riverio*, quando scil. spirandi difficultas primo somni tempore invadit, eumque intercipit, ac per noctem magis urget; procedente vero die, sensim lentescit (*s*), vel an scrotum in hoc hydropis genere attollatur, antequam vel venter vel pedes intumescant (*t*).

118. Dia-

(*r*) Vid. *Hist. morbor. Uratislav.* 1669, 1700, de hydrope pectoris, *cap.* i. § 7. et *Medical Essays*, *vol.* 5. *art.* 59.

(*s*) *Riverii lib.* 7. *cap.* v.

(*t*) *Hist. morbor. Uratislav.* 1699, 1700. *cap.* i. § 8.

118. Diaphoretica, corroborantia, et cathartica bonos, fed non tantos quam in afcite, edunt effectus.—Emetica meliora, fed caute ufurpanda funt, ne inter vomendum fuffocetur aeger, nimium compreffis pulmonibus. —Eft autem a diureticis (*u*) nonnunquam fanatio; renes enim liberi urinam facilius tranfmittunt, quam in ullo abdominis hydrope.—Non negligendi hic funt fonticuli inter fcapulas incifi, vel fila fub cute inter coftas acu trajecta; hifce etenim a gravibus morbis faepe pectus liberatur.

119. Quum morbus hifce remediis non aufcultat, aperiendus eft thorax altius quidem quam vulgo praefcribitur, ne diaphragma vulneretur; hic enim mufculus altius afcendit quam fpatium inter 9nam et 10mam coftam. --- Evitandus in hac paracenthefi locus, ubi fedes pleuritidis aut doloris acuti unquam fuit:

(*u*) R. rad. fcill. gr. viii pulv. ari. comp. gr. x. rad. zinzib. gr. v. fyrup. e cort. aurant. q. f. ut fiat bolus, talis bis die devorandus.—R. pil. pic. *Pharm. paup. Edin.* femunc. fal. fuccin. femidrach. ol. junip. fcrup. i. fiat maffa, form. in pil. lx. fint tres pro dofi ter vel quater die.—R. magnef. alb. drach. ii. Capiat in cochleari vin. amar. *Pharm. Lond.* mane.—R. bacc. junip. unc. ii. contuf. affunde aq. fervid. unc. x. colat. adde aq. raphan. unc. ii. mifce. Capiat unc. ii. mane et hora quinta pomeridiana.—R. ciner. genift. unc. iii. limat. mart. unc. i. fem. finap. femunc. mifce, infunde in cerevif. nov. lib. iii. poft biduum cola, hauriat unc. iii. bis vel ter die.

fuit: ibi enim accreſcunt pulmones pleurae, et in tali loco impoſſibilis eſt in cavum thoracis penetratio.--- Caute educenda eſt aqua, quia pulmones laxi nec ſanguini reſiſtere, nec eum tranſmittere poſſunt; cito igitur infarciuntur, et ſuffocatur aeger.--- Abdomen itaque cingulo comprimatur, et ſi magna ſit aquae copia, repetitis vicibus emittenda eſt.--- In ſingulis deligationibus aër in vicinio vulneris calefaciendus, non igneis carbonibus, ſed aqua fervida in vaſe clauſo, et reſpirationis niſu e thorace expellendus, quum applicanda ſunt deligacula (*x*).

120. Evacuatâ omni aquâ, diu ab aegro devoranda medicamenta hydropi ſananda idonea, praecipua diuretica.

121. Hydrops pericardii vix pro certo dignoſci poteſt, niſi a morte; quae enim ſigna hujus morbi tradidere auctores accuratiſſimi, omnia ambigua ſunt (*y*). Inaequalitas ſcil. pulſus, tuſſis vel nulla vel modica et ſicca, difficilis decubitus, frequens reſidendi neceſſitas, a motu oppreſſio ad ſternum, ſpirandi difficultas, cum ſenſu doloris, et jactatione

(*x*) Vid. *Hiſt. in Willis pharm. ration. p.* 2. *cap.* xiii. § 1. *de hydrope pectoris.—Mem. de l'acad. des ſciences* 1703.

(*y*) Vid. *Comment. acad. Bonon. tom.* 1. *p.* 389.

tione, quiefcenti autem, vel omnino, vel maxima ex parte evanefcunt.

122. Si detegatur pericardii hydrops, vix cedit remediis internis, et temerario aufu aperiretur per chirurgum fternum et pericardium.

123. In HYDROPHTHALMIA VERA oculus paulatim intumefcit, et pedetentim acies vifus hebefcit; tandem, fi tumor multum augeatur, perit omnino vifus, et pars oculi extra orbitam protruditur. Interdum etiam dolor acutus in oculo fentitur.

124. Rarius vitae infidiatur hicce morbus, faepius vero ab eo vifus perit.

125. Recens quandoque fanatur medicamentis adftringentibus et corroborantibus topicis (*z*), et catharticis alvum cientibus.

126. Morbo crefcente, incidenda eft pars inferior corneae, ut aqua evacuetur, tunc affidue applicanda corroborantia (*a*).

127. Aquae

(*z*) R. acet. q. f. ut madefcat linteum, cui afpergatur pauxillum fpir. vin. camphorati, ut oculo applicetur.—R. flor. camaemel. rofar. rub. *ana* unc. ii. coque ex vin. Gallic. rub. q. f. ut fiat epithema.—R. tutiae praeparat. drach. i. vitriol. alb. gr. iv. facchar. Saturn. gr. ii. mifce, terantur in pulv. fubtil. et cum aq. rofar. fefquiunc. fiat collyrium oculo inftillandum.—R. pulv. fubtil. tut. drach. ii. alum. gr. v. axung. porcin. drach. iii. mifce, fiat f. a. ung. cujus pauxillum inter palpebras immittendum.

(*a*) Vide *Blancard oper. vol. 2. cap.* 13.

127. Aquae in ventriculis cerebri, vel HYDROCEPHALI INTERNI, eadem ſunt ſymptomata, quae § 104. et eadem curatio quae in § 105. niſi quod inciſura, ſine praeſentiſſimo mortis periculo, tentari nequeat.

128. Eſt et prioris appendix HYDROCEPHALUS SPURIUS, tumor nempe aquoſus ex occipite prominens, cujus cavum aperitur in cerebri ventriculis (*b*), immedicabilis, citoque mortem adfert. Eadem dicenda ſunt de tumoribus aquoſis ex SPINA DORSI vel LUMBORUM prominentibus, ubi deficiunt partes poſteriores vertebrarum, et ipſa medulla ſpinalis in aquam degeneraſſe videtur (*c*).

(*b*) Vid. *Hiſt. in Tulpii obſervation. lib.* 1. *obſ.* 24. & 25.— *Veſal. anat. lib.* 1. *cap.* 5.

(*c*) *Ruyſch* decies vidit hunc morbum, *obſ.* 34.—*Blancard.* bis *vol.* 2. *p.* 145.——D. Malcolm chirurgus cohorti regiae Scoticae mihi retulit, ſe ſemel talem tumorem apertum vidiſſe, et ſtatim puerum fatum ſuum obiiſſe.— Semel ipſe vidi, ſed morbi exitum non novi.

F I N I S.

ERRATA TYPOGRAPHICA.

p. 13. *l.* 13. *poſt* δ. *add.* 2.— *p.* 16. *l.* 2. *poſt* 20. *add.* α. *p.* 25. *l.* 7. *pro* 32. *leg.* 33.— *p.* 41. *l.* 11. *dele* N°.— *p.* 58. *l.* 10. *pro* 113. *l.* 112.